

Pregled važnih novic
preteklega tedna

★ **PODPREDS. BARKLEY** je v svojem govoru na konvenciji, ki ga je najbrž smatrati za poslovilni govor od njegovega političnega udejstvovanja, izrekel besede, ki bodo šle v zgodovino poleg besed drugih velikih državnikov - oratorjev, ki so bili na čelu ameriškega ljudstva ter mu krčili pot v častno in slavno bodočnost. Barkley je rekel: — "Ne vem, kakšno usodo nam je pripravil svet. Nimam kristalne kroglice in nisem prerok. V bodočnost ne vidim nič jasneje kakor kdo drugi izmed vas, vem pa eno stvar: kljub pomanjkljivosti, kljub priznanim napakam in hibam, je dobilo ameriško ljudstvo pod administracijo F. D. Roosevelta in Harryja S. Trumana večji delež sadov svojega dela kakor pod katero koli administracijo Združenih držav!"

★ **SINOVI** pokojnega predsednika Roosevelta so na demokratski konvenciji v Chicagu pokazali, da hodijo vsak svojo politično pot. Elliot je naznanil, da bo volil za republikanskega kandidata gen. Eisenhowerja. — James je imel na konvenciji govor v prid senatorja Estes Kefauverja iz Tennessee. — Franklin D. Roosevelt je pozneje predložil konvenciji ime Averella Harrimana kot predsedniškega kandidata. Njihova mati, Mrs. Eleanor Roosevelt je bila pozdravljena z grogovitim aplavzom, ko je stopila na govorniško tribuno, pri čemer se je pa vzdržala indorsiranja kakšnega kandidata, toda privatno je povedala, da je za illinoiškega governorja Stevenson.

★ **STARI MOSSADEGH**, iranski premier, je spet na oblasti, s svojimi solzami in vedno pripravljenostjo omedlevico vred, v katero pade, kadar koli mu gre v politiki kaj narobe. Ahmed Ghavam, bivši iranski premier, ki je prevzel v svoje roke vaje, ki jih je preteklo sredo izpustil iz rok Mossadegh ter podal ostavko, je bil na čelu kabineta šest dni, nakar je moral iti in narediti spet prostor Mossadeghu. Nacionalisti in komunisti so vpriporili dobro organizirane izgrede, glede katerih je imel Ghavam vezane roke, da bi jih potlačil. Zato so poklicali nazaj Mossadegha, ki je stara hiša in se razume na take stvari. In domovina je bila rešena. . .

★ **RIM.** — Problem bogastva in revščine je možno rešiti samo s povečanjem zaloga razpoložljivega blaga z ekspanzijo proizvodnje in z bolj pravično razdelitvijo dohodkov ob splošnem prizadevanju vodstva in delavstva. — To je rekel papež Pij XII. v svoji zadnji izjavi o rimsko-katoliški socialno-ekonomski doktrini, ki je najvažnejša izjava izza enciklike papeža Pija XI. "Quadragesimo Anno" od 15. maja 1931.

★ **NEW YORK.** — Pristaniško mesto Aleksandret, ki so ga ustanovili tovariši Aleksandra Velikega na južni obali Anatolije, ob vzhodnem obrežju Sredozemskega morja, preurejuje turška vlada v zavezniško oporišče na Srednjem vzhodu.

★ **Albanci se upirajo**
BEOGRAD. — Časopis "Politika" poroča, da se v Albaniji borijo gerilske tolpe z vladnimi četami, ki so pod sovjetsko kontrolo in komando.

DRŽAVNI
UDAR V
EGIPTU

Kralj Farouk se je odpovedal prestolu ter se odpeljal v izgnanstvo v Italijo.

KAIRO, Egipt. — Kralj Farouk I. se je v soboto odpovedal starodavnemu egiptskemu prestolu ter se odpeljal s svojo jachto v Italijo. Kabinet je medtem proglasil njegovega sinka, sedem mesecev starega prestolonaslednika Ahmeda za kralja Egipta in Sudana. Novi kralj bo vladal pod imenom Farouk II.

General Mohamed Naguib, bej novi močni mož Egipta, je v skoraj nekrvavem državnem udaru obkrožil kraljevo palačo s tanki in četami, ki so aretirale več častnikov kraljeve garde. Poleg 18-letne Faroukove žene in njenega otroka, so šle s kraljem v pregnanstvo tudi tri njegove hčerke, ki jih je imel v svojem prvem zakonu.

(Tu je poročilo nerazumljivo v toliko, ker ni jasno, kako je mogel oditi kraljev sinko z očetom v Italijo, ko je bil vendar proglasen za egiptskega kralja. Drugo poročilo ve povedati, da sta ostala kraljev sin in njegova mati v Egiptu. Ured.)

Jugoslovan Kojič je
deportiran v Kanado
meslo v Jugoslavijo

Kojič si je rajši prerezal žile v zapestju, kakor da bi se podvrgel deportaciji v Tito-vino.

NEW YORK. — Seta Kojič, 22 let stari Jugoslovan, ki si je 21. marca na Ellis Islandu prerezal žile v zapestju rajše kakor da bi bil deportiran v komunistično Jugoslavijo, je bil zdaj deportiran v Kanado. Deportirale so ga ameriške oblasti, ko so ugotovile, da je sprejemljiv v Kanadi.

Kojič, ki je sprva rekel, da se piše Leskovic, je dejal, da je prišel 29. aprila 1949 legalno v Kanado kot begunec s posredovanjem IRO organizacije. Aretiran je bil, ko je hotel 6. julija 1951 protizakonito prestopiti na ozemlje Zdr. držav. Kojič je dejal, da so leta 1944 Titovi partizani ustrelili njegovega očeta in sestro, in da bi njega zadela enaka usoda, če se vrne v domovino.

Bodimo pri vsaki vožnji previdni in zmanjšujemo število žrtev!

Danes jasno, vroče ter soparno.

Važni dnevi svetovne
zgodovine

Dne 28. julija 1914 pričetek svetovne vojne. Avstrija je napovedala vojno Srbiji.

Stevenson in Sparkman, kandidata demokratov

Msgr. Matija Škerbec

Predpreteklo nedeljo, 20. julija, je poteklo 40 let mašništva Gospodovega bivšemu dekanu Rt. Rev. Msgr. MATIJI ŠKERBECU, ki zdaj že več let prebiva v Clevelandu, O., in deluje kot duhovnik-gost pri cerkvi sv. Vida, poleg tega pa se pridno udeležuje s peresom. — G. jubilaru iskreno čestitamo in želimo, da bi čil in zdrav praznoval tudi 50-letnico svojega dela v vinnogradu Gospodovem!

Papeževo pismo
ruskemu ljudstvu
pod komunizmom

Papež je ožigosal komunistično doktrino, ki zanika človeku njegovo dostojanstvo in svobodo.

CASTELGANDOLFO, Italija. — Papež Pij XII. je v svojem pismu, naslovljenem na rusko ljudstvo, označil komunizem kot doktrino, ki zanika ljudem "človeško dostojanstvo in pravično svobodo."

V pismu, ki je bilo objavljeno na prvi strani vatikanskega glasila, je med drugim rečeno: "Trdno smo prepričani, da boš te od teh zmot (komunističnih) imeli veliko škodo, ker one ne odzveljajo samo iz vaših duš, ne nadnaravne luči in supremnega upanja, ki izhaja iz vere v Boga, temveč vam odjemljejo tudi človeško dostojanstvo in pravično svobodo, ki gre vsem državljanom."

V papeževem pismu je tudi kratek pregled katoliške Cerkve v Rusiji v zadnjih 100 letih. — Papež kliče v spomin dejstvo, kako je Cerkve pomagala rusko ljudstvo za časa lakote, posebno po prvi svetovni vojni.

"Ko se je izvajalo na nas pritisk, da bi na en ali drugi način — bilo ustmeno ali pismeno — leta 1941 dali svojo odobritev vojni proti Rusiji, nismo tega nikoli storili. Toda kadar nanes potreba obrambe vere, resnice, pravice in krščanske civilizacije, tedaj ne moremo več molčati."

Japonska za pravično
trgovino

LONDON. — Yhunchi Matsumoto, prvi japonski poveljni poslanik v Londonu, je izjavil, da si Japonska prizadeva ustaviti oz. odpraviti vse nepravilne taktike v trgovini.

Letalska nesreča
na Japonskem

TOKIO. — Ogromno letalo, tako zvani "leteči tovorni vagon", je treščilo v neko japonsko gostilno v Ashiji. Ubitih je bilo vseh pet članov ameriške posadke.

Smrt Eve Peron,
žene argentinskega
diktatorja

Pred svojo smrtjo se je udeleževala v politiki, kjer je postala močna osebnost.

BUENOS AIRES, Argentina. — Eva Peron, žena argentinskega diktatorja Perona in "sila za tronom", je v soboto po dolgi bolezni umrla. Oficielno je rečeno, da je bila stara 30 let.

Pokojna ni nikoli popolnoma okrevala od operacije, ki se ji je podvrgla lanskega novembra in katere je bila izvršena pod nadzorstvom nekega newyorškega kirurga in specialista za operacije raka.

Po vsej deželi je bilo proglašeno javno žalovanje za umrlo, ki je bila, preden se je poročila z diktatorjem Peronom, po poklicu gledališka igralka. Kot igralka je bila umetnica druge vrste, kot ženska pa je bila velika krasotica ter slavohlepna in oblastljiva ženska.

S pomočjo bergelj je
šel pod vešala

MONTREAL, Canada. — Dne 25. julija zvečer se je metal neki pohabljeni urar ob bergljah proti vešalom, ko pa je došel do odra, na katerem so bila postavljena vešala, so ga morali pazniki nesti preko trinajstih stopnic, ki so vodila do vešal.

To je bil G. Ruest, star 54 let in paraliziran od pasu dol, ker je bolehal za kostno jetiko. — Obešen je bil za svojo skrivno pri umoru 23 oseb, ki so bile ubite s strmoglavljenjem velikega kanadskega potniškega letala, v katero je položil bombo, ki je med poletom eksplodirala. To se je zgodilo leta 1949. Ruest je bil že drugi obsojenec, ki je moral z življenjem plačati ta zločin.

NAJNOVEJŠE VESTI

KAIRO, Egipt. — Gen. Mohamed Naguib, bej, močni mož Egipta, je včeraj objubil, da bo z oboroženo silo zatrl vsake morebitne izgrede, ki bi nastali zaradi abdikacije kralja Farouka ali zaradi drastičnega čiščenja vlade, katerega je pričel.

CLEVELAND. — Tako zvano "maintenance" moštvo clevelandskih jeklarov, to je delavstvo, ki bo pripravilo peči in stroje za obrat, je že pričelo prihajati nazaj na delo.

SALEM, Mass. — Vihar, ki je divjal ob obalah, je preobrnil nad 200 čolnov v tukajšnjem zalivu. Pet se je mrtvih, glede nadaljnjih desetih oseb pa se ne ve, kje so.

GLINA, Jugoslavija. — Premier Tito je včeraj obvestil Italijo, da je njegova vlada pripravljena na pogajanja glede tržaškega vprašanja.

BUENOS AIRES, Argentina. — Pred palačo diktatorja Perona, kjer leži truplo njegove umrle žene Eve se je včeraj nagnetlo nad 200.000 ljudi, ki bi jo šli radi kropiti, in pred zgradbo so bile nagrnjene cele gore cvetja. V gneči je bilo najmanj troje oseb do smrti pohojenih in deset ranjenih.

Stevenson je mož ostrega uma in skromne osebnosti, — lastnosti, ki ga delajo priljubljenega med ljudstvom.

Predsednik Truman je podprl njegovo nominacijo, kar pa je bilo čisto odveč, ker je bilo njegovo imenovanje od vsega početka zagotovljeno.

Demokratska konvencija je izvolila kot svojega predsedniškega kandidata illinoiškega governorja Adlai Stevensona, ki se je več mesecev upiral morebitni nominaciji ni dejal, da ne hrepi po predsedniški zasti in odgovornosti ter da je popolnoma zadovoljen kot governor države Illinois.

Njegova zmaga oziroma nominacija je bila naznanjena v soboto ob 1:35 zjutraj, toda šele nato, ko so njegovi glavni tekmeči — Kefauver, Harriman in Russell odstopili ter pozvali svoje somišljenike, naj dajo svoje glasove Stevensonu.

Končno glasovanje, in sicer tretje, je izpadlo takole: Stevenson 617½ glasov. Kefauver 275½ glasov. Russell 261 glasov.

Za podpredsednika in Stevensonovega druga je bil imenovan senator John Sparkman, liberalec iz Alabame, s čemer je bilo ustrezno Jugu.

Sprejem nominacije

Governor Stevenson je zelo bistroumen, a tudi zelo preprost in skromen mož. Ko mu je bilo sporočeno, da je imenovan za predsedniškega kandidata, — je stopil na oder in rekel: — "Jaz sprejem vašo nominacijo in vaš program."

Tekom svojega nadaljnjega govora je dejal: "V zavesti ogromne naloge, ki ste mi jo poverili, si bom zmerom prizadeval, ljubiti pravico in usmiljenje in pošteno hoditi s svojim Bogom."

Krvavo in razburkano stoletje

Nato je Stevenson povedal tiščerim ljudem, ki so stali pred njim, da "pred nami vsemi ni ničesar, razen dela, — trdega dela. To je dvajseto stoletje, najbolj krvavo in vzburkano stoletje krščanske dobe."

Predsednik Truman, ki je prišel na konvencijo v petek zvečer je indorsiral Stevensona, ki pa ni poudarjal njegove zakasnele odobritve, ker so bili delegatje trdno odločeni, da ga nominirajo.

Med drugim je predsednik dejal: "Jaz in podpredsednik Barkley je povzročil vročino v dvorani"

KONEC VELIKE STAVKE
V INDUSTRIJI JEKLA

Sporazum je uradno odobrilo 175 članov unijskega odbora. — Upati je, da bo proizvodnja jekla kmalu v polnem teku.

WASHINGTON. — Dne 24. julija je predsednik Truman dramatično naznanil, da je 53 dni trajajoč štrajk jeklarjev končan. Naznanilo je prišlo iz Bele hiše, kjer sta sedela ob predsednikovi mizi Philip Murray, predsednik unije jeklarjev, in Benjamin Fairless, predsednik U. S. Steel družbe.

Družbe so se obvezale zvišati jeklarjem plačo za 21 centov na uro, vlada pa je dovolila družbam, da smejo zvišati ceno jekla za \$5.46 pri toni.

Sporazum so podpisali Philip Murray, Benjamin Fairless in najvišji eksekutivni uradniki šestih nadaljnjih jeklarskih družb. Včerašnja poročila naznanjajo, da je Murray že pozval jeklarje nazaj na delo.

Slovenska pisarna
6116 Glass Ave., Cleveland, O.
Telefon: EX 1-9717

ŠOLA (Slovenska sobotna): Višja skupina sklanja samostalnik "deček" v stavkih in to v ednini, dvojini in množini. Vse napisati. Berilo na str. 41 (knjiga Zorenje) povedati s svojimi besedami. — Nižja skupina pet besed z začetno črko "č" (napisati). Gladko brati na strani 19 (iz knjige "Setev"). — V šoli je opaziti, da večini otrok starši zelo uspešno pomagajo pri pouku.

Barkley je povzročil
vročino v dvorani

CHICAGO. — Oduševljeni oboževalci podpredsednika Al-bane Barkleya so povzročili vročino v dvorani tekoma njegovega govora. Tehniki, ki imajo v svoji oskrbi hladilni sistem dvorane, so izjavili, da se je tekoma ovacij podpredsedniku zvišala v dvorani vročina za tri stopnje.

Razne drobne novice
iz Clevelanda in
te okolice

V bolnišnici—
V Polyclinic bolnišnici se nahaja Christine Leslie, hčerka Mr. in Mrs. John Komin s 73. St. — Obiski so dovoljeni. Nahaja se v sobi F. 316.

Novi grobovi

Henry Zalokar

V nedeljo zjutaj je umrl Henry Zalokar, stanujoč na 1135 Addison Rd. Bil je doma iz Sodinje vasi, ododer je prišel sem leta 1899. Zadnja leta je bil v pokoju, pred tem pa je imel gostilno in delikatesno trgovino, in sicer zadnjo na gornjem naslovu kakih trideset let. Bil je vdovec; žena Ursula mu je umrla leta 1944. Zapušča sledeče otroke: Anne Gabrenja, Ursuline Widmar, Henry, Joseph, Emily Simoncic in Raymond. Zapušča tudi deset vnukov in tri pravnuke. Dalje zapušča dva brata in dve sestri: Joseph, Mary Milner, Rose Yanchar in John. Bil je član društva Naprej SNPJ. — Pogreb bo v četrtek v cerkev sv. Vida ob 9 in od tam na pokopališče. Truplo bo položeno na mrtvaški oder v torek ob 1. uri popoldne v Grdinovem pogreb-nem zavodu na E. 62 St. Pokoppan bo na Kalvarija pokopališču.

Mike M. Teras

V nedeljo zjutraj je umrl v Charity bolnišnici po tridnevni bolezni Mike Matija Teras, 1578 E. 31. St. Bil je rojen v Rogatici, fara Skocijan pri Mokronogu. V Cleveland je prišel l. 1910. Mnogo let je bil zaposlen pri Corrigan McKinney Steel, zadnjih 20 let pa je bil v pokoju. Bil je vdovec. Žena Mary, roj. Robek, mu je umrla leta 1927. Zapušča sledeče otroke: Ursula Cluch, Angela Bonacci, Mary, Anna Valentino, Anthony, Rose, Joseph, John, Jennie Grether in Walter. Mary, Michael in DeLa so umrli že v rani mladosti. Zapušča tudi 10 vnukov. Pogreb bo v sredo zjutraj ob 9 v St. Columbkille cerkev iz Grdinovega pogrebne-ga zavoda na E. 62 St.

John Homovec

V soboto ob treh popoldne je po 27-letni bolezni umrl doma John Homovec, stanujoč na 7711 Colgate Ave. (zapadna stran). Tukaj zapušča žalujoco soprogo Frances, sestro Mary Butya v Moon Run, Pa., brata Lovrenca v Pittsburghu in Matijo v Sloveniji. Rojen je bil na Stari Vrhniki pri Vrhniki, odkoder je prišel v Ameriko leta 1912. Bil je član društva Brooklyn št. 135 SNPJ. Star je bil 59 let. Pogreb bo v torek ob 2 uri popoldne iz zavoda Lang Funeral Home na 9437 Lorain Ave. na West Park pokopališču.

Strašno dejanje matere

STATESVILLE, N. C. — Tukaj je bila ubita žena nekega delavca na parni žagi, ki si je vtaknila cev s šibrami nabite puške v usta ter dejala svojemu štiriletnemu sinčku, naj pritisne petelina in puško sproži.

"Mamo sem ustrelil," je rekel sinček Mrs. Mary Upright šerifu. "Rekla mi je, naj puško sprožim, kar sem storil. . ." Tridesetletna žena in mati je bila že dolgo rahlega zdravia in to je bilo morda vzrok njenega obubnega in strašnega dejanja.

AMERIŠKA DOMOVINA
 6117 St. Clair Ave. HEnderson 1-0623 Cleveland 3, Ohio
 Published daily except Saturdays, Sundays and Holidays
 General Manager and Editor: Mary Debevec

NAROČNINA
 Za Zed. države \$10.00 na leto; za pol leta \$6.00; za četrt leta \$4.00.
 Za Kanado in sploh za dežele izven Zed. držav \$12.00 na leto. Za pol leta \$7.00, za 3 mesece \$4.00.

SUBSCRIPTION RATES
 United States \$10.00 per year; \$6.00 for 6 months; \$4.00 for 3 months.
 Canada and all other countries outside United States \$12.00 per year; \$7 for 6 months; \$4 for 3 months.

Entered as second class matter January 6th 1908 at the Post Office at Cleveland, Ohio, under the act of March 3rd 1879.

83 No. 146 Mon., July 28, 1952

Osvoboditev narodov

Na republikanski konvenciji v Chicagu je bilo glede bodoče zunanje politike sprejeto v strankino "platformo" med drugim tudi sledeče vodilo in naročilo bodočemu predsedniku in njegovi administraciji za slučaj republikanske zmage:

Vlada republikanske stranke v Združenih državah "pomeni konec negativni, nekoristni in nemoralni politiki, ki stalno prepušča nešteto človeških bitij despotizmu in brezbožnemu nasilju, ki omogoča, da voditelji — tega despotičnega nasilja — pripravljajo svoje ujetnike za orožje v naše uničenje."

Osnutek za navodilo v "platformi" glede bodoče zunanje politike republikanske administracije, je sestavil kongresnik Charles J. Kersten iz Wisconsin, ki je že februarja letos v Washingtonu označil bodočo zunanjo politiko pod republikanskim vodstvom kot "politiko narodne osvoboditve", v kateri naj bi bil smoter naše zunanje politike "končna osvoboditev zaslužjenega sveta." Ta kongresnik je že takrat zahteval, da bi morale čimprej slediti sledeče stopnje te osvoboditve:

1. Mi bi morali posvetiti vso skrb pobegu narodnjakov iz dežel za železno zaveso.

2. Ker je delo za osvoboditev v deželah za železnim zastorom nujno tajno in podtalno, bi morali mi vse zaslužjene narode obvestiti, da hoče svobodni svet dati vsako praktično pomoč za njih končno osvoboditev.

3. Mi bi morali pretrgati diplomatske zveze s komunističnimi režimi na resnični osnovi, da smo mi prijatelji, ne pa neprijatelji od komunizma zaslužjenim narodom.

Dne 23. maja je Kersten govoril pred kongresom, da je 82 od 89 republikanskih kongresnikov za načela osvoboditve narodov in za samoodločbo za vse od komunizma usuznjenih narodov in da se ta načela sprejmejo kot platforma republikanske zunanje politike. V istem govoru je Kersten navajal znanega republikanskega strokovnjaka za zunanjo politiko Foster Dulles-a, ki je kasneje za konvencijo tudi izdelal osnutek za temelje zunanje politike, ki bi jo vodila republikanska stranka v slučaju zmage.

V magazinu "Life" od 19. maja je Dulles opisal dosedanja zunanjo politiko kot "negativno in okostenelo". Opozoril je, da bi morale Zdr. države ameriške objaviti svoje stališče, da hočejo in pričakujejo, da pride do osvoboditve. Dulles je napisal:

"Mi moramo objasniti potom najvišje avtoritete, to je potom predsednika in kongresa, da Združene države streme za miroljubnim ciljem, da se eventualno obnovi prvotna neodvisnost narodov Evrope in Azije, ki jih sedaj tlačijo Moskva, in da mi nočemo biti stranka, ki bi količkaj sodelovala za utrditev vodstva sovjetskega despotizma nad tujimi narodi, katerim sedaj gospoduje."

V republikanski "platformi" sicer ni one ostre formulacije, ki jo je predlagal kongresnik Kersten ali kot je pisal Dulles v "Life", da bi moral biti namen ameriške zunanje politike "osvoboditev narodov iz komunistične sužnosti". Kot se vidi, so v odseku, ki je pripravljala platformo, prvotni predlog nekoliko omilili in se glasi končna oblika sledeče:

"Treba je samo objaviti potom najvišje avtoritete predsednika in kongresa, da je eden izmed miroljubnih namenov to, da doseže srečno prvotna neodvisnost teh zaslužjenih narodov. Politika, ki jo mi predlagamo, mora poživiti osvobodilne vplive, ki so bistveni del svobode. Ta mora neprestano nadaljevati napore in povdarke med zaslužjenimi narodi, da bi se na ta način preprečilo, da bi njih voditelji mogli nadaljevati svoja strašna pota. Ta — nova politika — mora pomeniti začetek konca komunistične strahovlade."

Nastane vprašanje, če se bo republikanski predsedniški kandidat držal teh navodil v slučaju zmage? Ali bo vodil "politiko osvoboditve narodov", ki ječe pod tiranijo komunizma?

Glede Titove vlade se je general Eisenhower že izjavil, da ta režim ni svobodni in da s takimi on ne bi sklepal kakih zvez. Njegova bližnja okolica posebnó pa njegov kandidat za podpredsednika, so možje, ki so odločni protikomunisti, ne samo v besedah, marveč tudi v dejanju. Vsekaror je zmaga pri konvenciji republikanske stranke ona struja, ki je odločna za borbo proti komunizmu in za osvobodjenje narodov.

Težje pa je seveda reči, kako naj bi v praksi zgledala ta politika osvoboditve narodov. Komunizem ne bo nikdar popustil, nikdar dal vajeti iz rok, nikdar dal svobode narodom, če ne bo k temu prisiljen. Kako prisiliti komunistične tirane, da prepuste narodom svobodno samoodločbo? Kritizirati sedaj dosedanjo politiko demokratske stranke, je kaj lahko in komodno. Ko bi se bili republikanski strokovnjaki za zunanjo politiko oglasili s to kritiko takrat, ko se je sklepalo v Jalti, Teheranu itd., potem bi mi rekli, da so res politiki jasnovidci, toda takrat so republikanci, če ne odo-

bravali, pa vsaj molčali k politiki, ki je pomagala usuznjati Vzhodno Evropo in velik del Azije. Torej v čem naj bi se praktično razločevala zunanja politika republikanske administracije od dosedanje demokratske?

Kersten je tudi v tem oziru stavil že nekatere predloge. Združene države naj bi po njegovi zamisli vsako leto dale 100 milijonov dolarjev, s katero vsoto bi nudile praktično pomoč narodom za železno zaveso.

Kersten misli, da bi se morala izmed beguncev, ki prihajajo iz železnega zastora, organizirati narodna osvobodilna vojska. Tudi predlog za prekinjenje diplomatskih zvez z državami, kjer vlada komunistični teror, je del praktičnih načrtov. Predno pa bi se mogla pričeti izvajati ta načela platforme, bi pač morala naša država pridobiti za tako politiko svoje zaveznike pri Združenih narodih. In to bo najbrž najtrši oreh, ki bi ga morala streti odločna naša zunanja politika za osvoboditev usuznjenih narodov. — Razlog, ki nas sili k odločni politiki v tem smotru, je, da se mi borimo za lastno svobodo, ko se trudimo, da bi osvobodili druge . . .

TO IN ONO IN ŠE KAJ p. Bernard Ambrožič

Jani Gruđen na Gilbertu je kriv, da z današnjo kolono ne bo vse tako kot oni dan napovedano. Pravkar mi je namreč prišel v roke julijski "Minnesotski zvon" in v njem Gruđenov spis, ki ima napis: KMETUJEMO.

Lahko si mislite, da sem ga z radovednostjo prebral. Po vsem tistem, kar sem oni dan nakracaljal v TO IN ONO, boste že razumeli. Prav se mi zdi, da še mnogi drugi čitate, kar piše Jani Gruđen. Poslušajte!

"Amerika je bogata rud in zemlje. V naši Minnesti vidimo največ gozdov, vmes pa so prijazna mesta in vasi. Povsod vidiš lepe vrtove, naše slovenske mamice jih tako lepo obdelujejo. Pa tudi njih ne manjka.

Moji starši stanujejo na Gilbertu. Tu so dobili izven mesta nekaj zemlje, ki jo pridno obdelujemo. Tu ima naša stara mama svojo njivo. Od pomladi do jeseni je skoraj ves prosti čas tam. Zjutraj gre najprej v cerkev k sv. maši, nato pa takoj na njivo. Domov prihaja samo toliko časa, da skuha kosilo in večerjo.

Na njivi ima posajen krompir, fižol, zelje. Skoro bi rekel, da ni sadike, o kateri naša stara mama ne bi vedela, kako raste. Takoj opazi, če katero obje hrošči. Joj, ti hrošči! Pravijo, da jih v Sloveniji ni bilo. Tu pa hočejo pojesti vse krompir.

Ker je zdaj čas počitnic, so se starši zmenili, da jih bom pridno pobiral in zatiral.

Tudi pri hiši je vrt. Tam imamo pa največ solate in take zelenjave, ki jo rabi mama vsak dan pri kuhi. Ko je bila ves majnik huda suša, sem pridno zalival vsak večer. Ko se nekoliko shladi ozrače, gremo večkrat vsi skupaj pogledat na njivo, kako raste."

Glejte si no, ali se vam ne zdi, da je pri Gruđenovih precej tako kot je bilo nekoč "pri nas" na Willardu? Tudi Gruđeni imajo vrt in farmo. Skoroj enake reči sadijo, le (kisl) repo pogrešam med naštetimi pridelki. Pa se mi zdi, da re-pa še pride, ko bo čas zanj.

Zdaj pa vem, kje je prav tako lušno kot na Willardu. Če me torej Willardčani ne bodo več marali, jo pa mahnem na Gilbert in se bom vdinjal za hlapca pri Gruđnovi mami. Svet je velik in Jani bo gotovo takoj prvi dan sklenil prijateljstvo z menoj. Saj Gruđen itak pride od — grude?

No, prav zares me veseli, da je Jani tako lepo naslikal kmetovanje tam gori in mi celo pripomogel do tega, da bo tale kolona toliko prej polna. Da bi le Jani ne bil med tistimi, ki o prvi priliki "zbeže z grude", kot opisuje stvar ta, ki mi bo pomagal pri drugi polovici kolone . . .

Ta mož je neki Neuberger, ki je menda doma nekje v Oregonu in je napisal članek pod naslovom: FROM THE SOD TO THE SIDEWALK. Od grude do pločnika — ali kako bi se reklo? Piše:

"Čeprav so zelena polja tako privlačna, vseeno se ljudje neprestano selijo v mesta. Nikoli ni bil ta val tako strujen kot zadnjih deset let. Danes je na kmetih prosperiteta kot je še nikoli ni bilo, pa vendar ameriški statistični uradi nikoli niso imeli zapisanih tako malo kmečkih posestev kot danes. Urad za ljudsko štetje izkazuje, da živi na farmah danes samo še 23 in pol milijona ljudi. To je komaj 16 odstotkov vsega prebivalstva. Predsednik Truman je prav te dni opozoril na to, da se je število kmečkih delavcev v zadnjem času zmanjšalo za celih 6 milijonov. Zaskrbelo ga je, kaj to pomeni za pridelavanje hrane.

"Ljudje odhajajo s farm, čeprav je življenje na kmetih zmerom bolj privlačno — posebno če ga opazuješ od daleč. Visoke cene pridelkov in živini so znižale dolgove, ki so jih kmetje imeli. Vlada daje pomoč za najvažnejše kmečke pridelke. Vrh vsega tega so napeljali elektriko do malega na vse farme in ranche. Nikoli v preteklosti ni imela kmečka družina takih ugodnosti kot dandanes."

Zakaj tedaj Amerikanci beže s kmetov?

V Portlandu, Oregon, je nek zgovoren bivši kmečki fant razložil stvar tako:

Nič hudega mi ni bilo, ko sem živel s starši v sadovnjaku. Toda po vseh teden nisem videl drugih fantov ali deklet, bilo mi je dolgčas. Ko sem šel v mesto in tam čakal na nabor, sem bil zmerom v družbi mladitih. Potem sem šel k vojakom in odslužil svoj rok. Nato se nisem več vrnil na farmo, ostal sem v mestu in tu imam vse lepše kot doma.

Ta državljani ni govoril le zase, ampak za cele milijone Amerikancev, ki so rajši v družbi kot v samotni. Enako bi povedali vsi tisti, ki so v zadnjih desetih letih zbežali v mesta.

Kaj pa s poljedelsko produkcijo? Kljub temu, da je toliko kmečkih ljudi zbežalo z grude, je treba priznati, da Amerika prideluje neprimerno več kot kdaj poprej. To prihaja od tod, ker se vse mehanizira. S stroji lahko zdaj en sam človek obdela in pridelava več kot sedem ljudi pred par leti. Ako bi ne bilo strojev, bi se moralo romanje s kmetov v mesta nujno ustaviti — ali bi pa Amerika začela stradati.

V državi Washington imajo državni college, ki je poljedelska šola. Študirajo tudi dekleta. In so dobila ta dekleta vprašanje, če se mislijo poro-

čiti s farmarji ali meščani. In naj tudi napišejo, zakaj.

Odgovorile so po večini, da si bodo poiskale ženinov med zdravniki, profesorji, advokati, trgovci. Skoraj nobena ni bila navdušena za farmarja. Zakaj ne? Odgovarjale so: Življenje na kmetih je predaleč od sveta in pusto . . . Otrok ne moreš pošiljati v primerne šole . . . Preveč sem navezana na družbo, da bi mogla živeti brez prijateljic in prijateljev.

In še več takih in podobnih odgovorov.

Zdaj moramo pa kar prekiniti in pustiti nadaljevanje za drugič. Menda bo konec v prihodnji koloni. Da ni že danes, no, saj sem povedal v začetku: Kriv je Gruđenov Jani z Gilberta. Prizanesite mu!

Delniška seja A. J. C.

Euclid O. — Vsem društvom in posameznikom, delničarjem A. J. C. doma poročam sklep izredne delniške seje z dne 12. julija 1952. Udeležba je bila precej dobra v tej hudi vročini, delničarji so z zanimanjem poslušali priporočilo direktorjev in z veliko večino odobrili, da nadaljujemo z akcijo za postavitev kegljaških prostorov (bowling alleys), kakor hitro bodo finance dopuščale. Prav lepo sta nam razložila in priporočala postaviti bowling alleys R. Grosel in J. Lokar, ker prostora imamo dovolj, in tudi za parkanje avtomobilov bo še dovolj kar, bo imelo veliko privlačno silo. Tudi M. Petrovich je povedal dobro, seveda so vsi priporočili previdnost, kar so delničarji z odobravanjem sprejeli. Dobro so postavili zastopniki društva Utopians št. 604 S. N. P. J. Tudi zastopniki drugih društev so odobrivali, da se gre po začetni poti naprej. Seveda, ako bi mi imeli toliko denarja v rokah, kolikor imamo dolga, bi bilo vse kaj drugega. Tako pa, ako hočemo kaj takega postaviti, bo treba poseči v žep. Nekaj delničarjev se je že izrazilo, da posodijo nekaj tisočakov, ko se še drugi priglasimo, imamo kegljaške prostore gotove do prihodnje sezone 1953. Apeliram na vas vse, da ako ima kateri kako mržnjo do katerega, da na to pozabite. Delujmo skupno za to idejo in v bližnji bodočnosti bomo vsi ponosni, da smo to napravili, da bo v resnici ta dom AMERICAN JUGOSLAV CENTER.

Predsednik te seje je bil Fr. Žagar, podpreds. G. Nagode, zapisnikar A. Noč. K mojemu zdanjemu poročilu moram dostaviti, da so Progressive Slovenke kr. št. 3 darovale \$15.00 iz svoje blagajne in da je Mrs. Mary Kobal, kot njih predsednica vrgla prvo kroglo. Nadalje sem izpustil ime John Tanko, kateri je daroval \$2.00. Daroval je tudi Fr. Matko \$5.00, Fr. Ipavec \$3.00, in Mrs. Anna Kuchar \$1.00.

Zahvaliti se moramo T. Vrh, Fred Martin, Fr. Tegel in Fr. Mihelich, kateri so delali na balin-carskih prostorih brezplačno, ravno tako tudi našemu poslovodji, kateri nam je napeljal vse za luči brezplačno.

Torej še enkrat: Najprej po začetni poti in bodočnost nam je zagotovljena. Pridobimo našo mladino, ki se je nekoliko utujila, ker ni bilo nobenega razvedrila zanj. Že sedaj se vidi, ko imamo samo dva balinčarska prostora, da jih veliko več prihaja. In mlajša generacija je tista sila, ki bo morala vzeti vodstvo v svoje roke, ker mi stari se z vsakim dnem staramo in hramo. Čas bo prišel, ko bo treba vse odložiti na druge rame. In ko bodo videli delo svojih starišev, bodo gotovo delali tako, da naš American Jugoslav Center, ne bo nikdar prišel v tuje roke.

Z bratskim pozdravom za direktorji

Andrew Ogrin, tajnik.

Lasallski glasovi in odmevi

(Piše Matevž iz "Sunny Spot City-a")

La Salle, Ill. — Naša slavnost je pred durmi. V petek ta teden se začne proslava stoletnice našega mesta. Stoletnica je vse-kakor zelo važna obletnica. Povprečni človek jo navadno ne doživi, to je svoje stoletnice. V enem stoletju dorastejo trije do štirje rodovi. V enem stoletju se silno veliko spremeni. Prvi Slovenci so prišli v ta kraj nekako pred 68 leti. Ako so pripovedovanja bivših lasallskih pionirjev, ki so zadnja leta že pomrli, točna, tedaj je došel v te kraje prvi Slovenec okrog leta 1884. To je bil pokojni Pirc, ki je vodil v tem mestu več let stanovansko hišo in pozneje se je bavil še z drugimi rečmi. Bil je rodom iz Štajerske.

Pozneje med 1889 in 1900 so došli še mnogi drugi iz raznih krajev Slovenije, kot pokojni rojaki Perušek, Culjan, Kobal, Komp, Bragač, Oberstar, Klemenčič in še več drugih. Koliko se je samo v tem času spremeni-lo! Naši pionirji niso našli še tu ne električne razsvetljave, ne mestnega vodovoda, ne kanalizacije, itd. Takrat ni bilo takih udobnosti, kakor danes. Straniš ni bilo v hišah, ampak zadaj so stale kje na koncu lat "ce-sarske kamrice." Vodo je vsaka hiša imela navadno tudi zadaj za hišo, ali kje ob strani in se-salko je bilo treba goniti z roko, da so se kar žulji naredili na rokah. Naše slovenske pionirje-ko so imele po 5, 8, 10 in celo nekatere 12 borderjev na stanovanju in hrani in še prale so jim zraven. Pa ne s kakim pralnim strojem, ki bi ga gonila elektri-ka, ampak mencale in drgnile so perilo z rokami po tistih zgubanih deskah, da so imele vse iz-rabljene in odrgnjene roke. Ej, trpele so, trpele naše slovenske žene v tistih časih in to skoro zastoj. Cel mesec so hranile borderja, mu prale za kakih u-bogih \$10, ali \$12. Ko bi vse to njej ostalo, bi ne bilo veliko, ampak je morala cel mesec za tistih par dolarjev kupovati me-so, mleko in drug živež. Kaj je njej ostalo pri vsem? En mesec trudapolnega dela, družega ne. Prav je, da se ob takih obletni-cah spominjamo, tudi naših slo-venskih pionirjev in pionirk. Naj ostane med nami na nje sve-tel spomin!

Obletnica stoletnega obstan-ka in ustanovitve bo najlepše proslavljena. Sodelujejo v pri-pravah vse domače ustanove, pa tudi ustanove iz bližnje oko-lice, to je iz sosednih mest in krajev. Parade bodo vse tri dni, v katerih bodo sodelovale šte-

M. Škerbec.
ADAMIČEVA POSMRTNICA (Konec.)

Enako je popolnoma vse izmišljeno, kar piše Adamič o do-godkih v samostanu Pleterje, o oboroženih duhovnikih, ki so tja prišli, o masovnih umorih, ki so jih tam vodili duhovniki, o izro-panju samostana po belogardi-stih itd. Vse zločine, ki so jih tam in v okolici vršili komuni-sti, pripisuje Adamič čisto eno-stavno beli gardi in pa duhovni-kom.

Čuditi se moramo izdajateljem te knjige, da so vse to dali v tisk in tako napravili Adamičevemu spominu tako slabo uslugo. Ko bi ne bilo te knjige, bi pač kas-nejša zgodovina sodila o Adami-ču, da je bil komunist, ali sopot-nik komunizma, da pa je bil si-cer dostojen človek kljub svojim zmotam. . . Klevete in laži v tej knjigi pa bodo za vedno vrgle temno senco na Adamičev spo-min — škoda da se je mož s svo-jo smrtjo odtegnil odgovornosti za vse, kar je napisal . . . Ali pa je morda spoznanje, da je bil grdo prevaran od komuni-stov, povzročilo njegovo smrt? Ko bi se to dokazalo, bi bil vsaj rešen njegov značaj . . .

vilne najboljše godbe. Tudi Slo-venci bomo sodelovali, da bo proslava čim bolj peštra in si-jajna. Kako bo izpadla, pa bom povedal enkrat po proslavi.

Zanimivo je, zakaj nekateri ljudje vse iščejo odškodnino. Ralph Rose, ki biva blizu Troy Grova nekaj milij severno nad La Sallom je vložil tožbo proti Chester Vondrlinu, ki prodaja v La Salle barve in zahteva \$6-000.00 odškodnine, ker mu je baje Vonderlin prodal slabo bar-vo. Javnost z zanimanjem gle-da na to tožbo, kako bo padla razsodba. Ako bo tožitelj tožbo dobil in kaj odškodnine, potem bo takih pritožb še več v bodočnosti.

Serif Duffield, za okraj Bu-neau, iz Princetona je te dni are-tiral Hermana Katthoeferja v Champaign, Ill., ker je pobegnil in prepustil usodi svoja dva mladoletna otroka, eden star 4 leta, drugi pet let. Sodišče je še v decembru 1951 naložilo Katthoeferju obveznost, da mora prispevati \$80.00 mesečno za vzdrževanje njegovih dveh otrok, katere obveznosti pa Katthoefer ni izpolnjeval in vršil. Pobegnil in izginil je, otroka sta pa ostala na rokah okrajnih oblasti. Katthoeferja so oblasti zasledovale in te dni ga je serif našel v Champaignu, ga aretiral in privedel nazaj v okrajne za-pore okraja Bureau.

V Ottawa, kjer je sedež za naš La Salle okraj (County), so pred nekaj dnevi imeli na tamkajšnji okrajni sodnji zani-mivo razpravo. Namreč, kake obveznosti ima zakonski mož do svoje žene. Recimo, da ima mož posestvo, tako ali tako, pa ima istega v zemljiških zapisnikih za-pisanega le na svoje ime. Ali more žena zahtevati kaj od nje-ga, če se ločita, ali n. pr. če bi umrl, pa bi naredil oporoko in bi njo prezrl, ali pa bi se jo spomnil le s par dolarji? Raz-sodba je padla, da žena, ali je njeno ime vključeno ali ne kot solastnice posestva, more zahte-vati eno tretjino od take imovi-ne, ki jo ima ali poseduje mož. Oporoko lahko cvrže in sodišče bi ji privolilo najmanj eno tret-jino take imovine.

Koncem zadnjega meseca se je vršila državna konvencija Republikanske stranke države Illinois, v Springfieldu. La sall-sko občino (Township) je zastopalo na konvenciji 18 delegatov in namestnikov. Med temi sta bila tudi dva Slovenca, to sta Matt Bildhauer, naš mestni žu-pan in pa naš rojak Frank Ter-selič.

Med novicami je bila zadnje dni tudi vest iz država Oklaho-me, da je tamšaj neki mož zlo-mil zob, ko je jedel makarone. Morali so biti od sile trdi. Poro-čilo pa pravi, da bi dotičnik zdaj rad ugriznil grocerista, ki mu je makarone prodal, to je, da bi rad odškodnino za zlomljeni zob.

V bližnjem De Pue, ki se na-haja kakih 10 milj zahodno od La Salle je umrl te dni rojak John Pianinc, star 60 let. Umrl je v bolnišnici sv. Margarete. Pokopan je bil iz cerkve sv. Ma-rije na slovensko pokopališče v De Pue. Bil je član SNPJ. štev. 59. Pogrebci so bili: John Ko-pina, Anton Jermenc, Nace Bankše, Martin Perhne, John Resetich in Martin Kržan. So-rodnikom naše sožalje, pokojnik pa naj spava v miru!

Rojakinja Mrs. Anton Jenko, soproga znanega slovenskega grocerista Antona Jenko na 356 Crosat Street, je morala iti v Billings bolnišnico v Chicago, ki se nahaja na 953 E. 59 Str., kjer se bo zdravila. Dobri že-ni želimo čimprejšnega okrevan-ja in veselo vrnitev domov!

Vsem čitatelem najlepši po-zdrav!

“SLOVENIJA” IZHAJA
DVAKRAT NA MESEC
KOT PRILOGA
AMERISKE DOMOVINE

Številka 13

Leto III.

SLOVENIJA

GLASILO SLOVENSKE KATOLIŠKE SKUPNOSTI

DOPISI ZA
“SLOVENIJO”
NAJ SE POŠILJAJO
NA NASLOV:

“SLOVENIJA”
6117 St. Clair Ave.
Cleveland 3, Ohio

Kmetije se ne dajo ugnali

Skoraj vsak dan lahko beremo po raznih hrvatskih in srbskih časopisih o odporu hrvatskega in srbskega kmeta proti komunizmu. Malo, skoraj nič pa ne beremo o slovenskem kmetu. In vendar je število kmetijskih zadrug v Sloveniji v primerjavi z vsemi drugimi jugoslovanskimi republikami najmanjše, čeprav je komunistični pritisk zaradi najbolj popolno izvedene komunistične organizacije najhujši. Slovenski kmeti ne morejo kloniti. Z zemljo je zra- stel, sleherno ped svoje zemlje je napojil s svojim potom, lastna zemlja je bila najboljša poro- ročstvo njegove gospodarske in s tem tudi politične svobode.

Pred njegovim odporom so morali celo komunisti za enkrat odnehati. Ustavili so prisilno u- stanavljanje kmetijskih obdelo- valnih zadrug (kolhozov). Po sklepu CK KPJ z dne 27. no- vembra lanskega leta pa so za- čeli komunisti pospeševati in na- novo ustanavljati tako-imenovane splošne kmetijske zadruge. Splošne kmetijske zadruge naj bi namreč postale neka prehod- na oblika in osnova, na kateri bi kasneje zrastle kmetijske obde- lovalne zadruge ali kolhozi. Kmetije so to takoj začutili. Si- cer pa tudi sklep z dne 27. no- vembra ni pustil nobenega dvo- ma, da je to samo prehodna ob- lika.

Splošne kmetijske zadruge so bile pri nas razvite že pred voj- no. Poznali smo jih v glavnem pod imenom “Kmetijska nabav- na in prodajna zadruga” ali pa “Kmetijska strojna zadruga.” Te zadruge so torej hoteli ko- munisti izrabiti za ustanavlja- nje obdelovalnih zadrug ali kol- hozov. Po komunističnih načr- tih naj bi te zadruge najprej po- večale svoj kapital. Zato naj bi vse zadruge na svojih občnih zbiorih sklenile povečanje dele- žev od 100 na 500 dinarjev, ali celo več, kjer bi bili zato poda- ni pogoji. S tako povečanim ka- pitalom naj bi zadruge kupile poljedelske stroje: mlatilnice, kosilnice, okopalnike, traktorje, ki so za komunistično vasi, to- je za ustanovitev kolhozov, je- njuno potrebni. Saj je režim v glavnem radi pomanjkanja stro- jev ustavil nadaljno ustanavlja- nje kolhozov. Ko bi splošne kmetijske zadruge s kmečkim denarjem nakupile dovolj stro- jev, bi režim zopet pritiskal in nasilno nagnal kmete v kolhoze.

Ta komunistična premetnost pa ni ušla opreznim očem svob- odnega kmeta. Kmetije so s po- slednjimi jih hočejo komunisti z njihovo pomočjo spraviti v kolhoze. Sami naj bi pomagali žagati vejo, na kateri visi njiho- va dosedanja svoboda! In ti kmetije niso niti vedeli, da se je njihovo ravnanje skladalo to- pot s politiko naše vlade v Washingtonu, ki je odklonila Titovi vladi vsako nabavo po- rjadelskih strojev, kakor jih je Tito zahteval, ker ni hotela s svojo pomočjo omogočiti Titu nadaljnjo komunistiranje vasi.

Sredi junija so priredili ko- munistični podrepani po vaseh okraja Ljubljana — okolica se- stanke z zadrugami. Na teh se- stankih so ugovarjali, da se kme- tije zopet enkrat niso dali pre- slepiti.

Zadruga v Mengšu je imela pred obćim zborom 112 članov. Ko je obćni zbor sklenil poviša- ti deleže od 10 din na 500 din, je

97 članov takoj izstopilo, tako da jih je ostalo le 15. Prav tako je bilo v drugih zadrugah. Za- druga v Krašnji je imela pred obćnim zborom 90 članov, zdaj jih ima le 15. Zadruga v Buko- vici je imela pred zborom 156 članov, zdaj jih ima 14, Komen- da pred zborom 262, zdaj 18, Prevoje pred zborom 164, zdaj samo 21 itd. Med temi člani, ki so v zadrugah ostali, so večino- ma kmetijske obdelovalne za- druge, kolhozi, ki so bile po- vsod tudi članice v splošnih kmetijskih zadrugah. Tako so torej ostale prav za prav samo še obdelovalne zadruge. Kme- čka upornost in svobodoljubnost je za enkrat razbila komunisti- čen poskus, da bi postala sama grobar svoje neodvisnosti.

Režim pa je moral popustiti tudi na drugem polju. Kot je povedal Viktor Avbelj se je do- slej razšlo v Sloveniji 68 kme- tijskih obdelovalnih zadrug. Od nekdanjih 380 jih je torej tre- nutno še 312 pri življenju. Av- belj je rekel, da so bile pasivne oziroma da že nekaj let niso več kot zadruge obstojale, ker je vsak član obdeloval samo svojo zemljo. Po njegovih napovedih bo treba še nekaj takih zadrug razpustiti, tiste, ki bodo ostale, pa bo treba finančno podpreti, da bodo kos konkurenci svobod- nega kmeta.

Oba primera kmečke uporno- sti sta najboljši dokaz, kaj la- hko napravi organizirana ali spontana zavest samostojnosti in primeren korak ob primer- nem času.

Slovenskim kmetom na njiho- vem uspehu častitamo.

Novi kanadski dijaki hočejo dokončati študije

Kanadski “Ensign” je obja- vil potreben članek, v katerem vzpodbuja katoliško dijaštvo, ki se je vselilo v deželo, k na- daljevanju študija. Tudi ame- riško časopisje bi potrebovalo podobne članke, da se ne bi več našli ljudje, ki jim ni prav, da vsi dijaki nočejo delati po “šapah.” Akcije drugih na- rodnosti za dijaštvo bi morale vzpodbuditi tudi Slovence, da bi našli za dijaštvo več potreb- nega razumevanja, dobre be- sede in dejanske pomoči.

“Novi Kanadčani, ki imajo višjo izobrazbo iz Evrope, se organizirano in kot posamez- niki zelo prizadevajo, da bi nadomestili izgubljeni čas in dovršili svoj univerzitetni študij. Posebno delavna je Zveza litvanskih dijakov v Kanadi. Predsednik Zveze mladostni Inants Steprans je poročevalcu “Ensign-a” razložil dva cilja Zveze.

Prvi cilj je dokončati študi- je, ki so jih dijaki prekinili za- radi vojne in bega iz po rde- čih zasedenih dežel.

Drugi cilj je doprinos h ka- nadskemu kulturnemu razvo- ju z doprinosom najboljšega iz evropske tradicije v glasbi, u- metnosti in krščanskem življe- nju.

Poljske, madžarske, litvan- ske in druge katoliške dijaške skupine iz dežel pod sovjets- kim nasiljem so začele s po- dobnimi združenji in večini ka- nadskih središč.

Sedem takih dijaških orga-

J. B.

Naše misli ob volilni borbi v ZDA

Volilna borba v ZDA se vzpe- nja vse višje proti svojim vr- hovom. Nismo je še poznali ra- zen po časopisnih vesteh. Sedaj jo gledamo od blizu, živimo v njej in so nam iz dneva v dan polne te borbe oči in ušesa; ča- sopolis, radio, televizija, plakati, letaki, napisi in vsi drugi poja- vi jo nam prinašajo pred oči vse močnejše in suneje.

Interesantna in aktualna

Za nas je interesantna, ker jo primerjamo s tem, kaka je bila volilna borba pri nas. Je pa za nas tudi aktualna, ker vemo, kako je danes Amerika vodilna sila na svetu v borbi proti sve- tovnemu komunizmu in ker ve- mo, da bodo velike spremembe v borbi proti svetovnemu ko- munizmu, če bodo spremembe v vodstvu ameriške državne poli- tike. To pa je odvisno od voli- tev, od tega, kako se bo odločila večina ameriških volilcev. Za- to ni mogoče, da bi ostali indi- ferentni napram volilni borbi, četudi še nimamo ameriškega državljanstva in tako ne volilne pravice.

Kaj je interesantno v tej bor- bi? Ljudje, ki so sicer živeli le poklicu in se zanimali za sport v prostem času, se pod vplivom volilne kampanje spreminjajo in iz dosedanje politične indi- ferentnosti prehajajo v politič- no opredeljenost, v borbo, v za- vzemanje za stvar svoje stranke in celo v doslej tujo zagrizenost. Kakor je prej s celo osebnostjo visel na sportu in se zavzemal za zmago svojega sportnega kluba, tako je sedaj zavzet za politiko svoje stranke in za nje zmago na dan volitev. Nihče ne bi mislil, da bi se sicer tako po- slovni in tako stvarni Ameri- kanec s takim ognjem zavzel za zmago svoje stranke.

Razčističevanje pred javnostjo

Druga zanimivost je za nas to, da stranka obravnava z naj- večjo publiciteto svoje stranki- ne zadeve. Strankina konven- cija se ne boji razčističevati svoje zadeve pred vso javnostjo in popravljati, kolikor in kjer se je grešilo proti načelom demo- kratizma. Iz tega se vidi, da gre stranki vendar za red in pravico v njenih lastnih vrstah in da je noben! osebn! ozir! ne ustrašijo, da ne bi popravila kri- vice in dala zadoščenje načelom demokratizma in pravice.

Preizkusni kamen — konsti- tucija

Še ena zanimivost nam pada

nizacij bo sodelovalo pri kon- gresu Pax Romane kot glasujo- či delegati. Druge skupine bo- do poslane opazovalce.

Večina dijakov je veteranov podtalnih gibanj, ki so se v Evropi borila proti komuniz- mu. Približno 50 odstotkov od- tetih v Kanadi je poročenih.

Najvažnejše vprašanje, ki se je doslej pojavilo, je vključi- tev diplomirancev in kanadsko življenje. Posebno zdravniki naletijo zaradi jezika in po- trebnega dovoljenja na največ- je ovire. Drugi profesionalci najdejo zaposlitev kot profe- sorji na univerzah ali kot teh- nični strokovnjaki v kanadski industriji.”

E. K.

v oči, to je preizkušanje vsega političnega delovanja in dogaja- nja na načelih konstitucije. Konstitucija je politična biblija in vse preizkušanje strank in vseh strankinih kandidatov se vrši na tem, ali daje stranka in njeni kandidati jamstvo, da bo- do čuvane one osnovne pravice državljanov, ki mu jih jamči kon- stitucija. In kar se nasprotni stranki more najtežjega očita- ti, to je prekoračenje z zakonom določene meje oblasti — excess of power. Parni valjar, ki pre- gaji pravice poedincev, ko gre svojo pot sile, taka je oznaka kakršnegakoli nasilja ali v strankinem vodstvu ali v zade- vah upravljanja države. Zato pa je predsednik Gabrielson žel takšno odobravanje, ko je izja- vil: “To bo pravična konvencija. Edini parni valjar v tem amfi- teatru bo odločna volja večine med 1.206 delegati. Edini dik- tatorski glas v tej dvorani bo glas ljudstva kot ga odsevajo njegovi izbrani delegati.”

Na temeljih vere in npravnosti

Veliko važnost polagajo tudi na tradicijo in na verske, mo- ralne temelje vsega delovanja. Tako se vsako od dveh dnevnih zborovanj začena s petjem na- rodne himne in z govorom ver- skega predstavnika, z invokaci- jo. Vselej ti dve točki programa opominjata delegate, da mo- ra njihovo delo imeti za edini cilj blagor domovine in da mo- rajo klicati k Bogu za razsvet- ljenje pri tako važnem ukrepa- nju kot so zadeve konvencije — ker so zadeve naroda USA. Za- to je tudi general MacArthur v svojem govoru citiral generala Washingtona: “Vsem odredbam in navadam, ki vodijo k politi- čnemu uspevanju, morata biti vera in npravnost neohodna po- dpora. Zaman bi zato zahteval tribut patriotizma oni, ki bi de- lal na to, da poruši ta dva veli- ka stebra človeške sreče, ti dve najtrdnjejši opori dolžnosti lju- di in državljanov.”

Proti cepljenju stranke

Eno posebno pada v oči v tej politični borbi, da mora volja za moč in enotnost stranke nad- vladati voljo in želje oseb, ki se borijo za vodstvo politike v stranki in za vodstvo države. Stranka se ne sme cepiti, pa če- prav ji treba žrtvovati najspo- sobnejšega kandidata. To je ve- lika stvar in gotovo višek dis- cipline v politiki, v stranki. Sa- mo pogledjmo nazaj v našo pro- šlost, kako so se zaradi ambicije voditeljev kar po vrsti vse stranke cepile, demokrati, radi- kali, zemljoradniki, kmetiji in drugi. Tudi to je znamenje ve- like politične zrelosti, ker le pod tem pogojem je mogoče o- hraniti sistem dveh strank, kot ga ima vseskozi USA. Moč teh strank je ravno v njih trdni vo- lji, ne dovoliti cepljenja stran- ke. Pri našeni južnem tempe- ramentu se nam zdi taka pre- udarnost in taka disciplina ne- kaj nemogočega.

Politične duhovne vaje

Najvažnejše na konvenciji stranke so pa govori voditeljev v javnem življenju, ki imajo za seboj izkušnje in uspehe, ki so se izkazali pri reševanju nalog,

ki so jim bile poverjene za bla- gor ameriškega naroda. Če po- slušamo te govore, se nam zdi, kot da konvencija predstavlja politične duhovne vaje, kjer se kličejo v spomin vse osnove zdravega javnega življenja, vse zahteve poštene politike za res- nični blagor ljudstva. Če pusti- mo v stran vse drugo, pomeni- jo ti govori izkušenih narodnih voditeljev v okoliščinah, v ka- kršnih jih podajajo, politično vi- soko šolo, pomenijo pa tudi lep pregled politike: notranje in zu- nanje, gospodarske in finančne, socialne in prosvetne za daljšo dobo nazaj. S tega vidika so za nas ti govori posebno zanimivi, ker podajajo kritiko politike USA v že precej odmaknjeni dobi, med tem tudi o odgovor- nosti za dogodke med drugo svetovno vojno, zlasti pa takoj po njej. Sedaj je ta doba že to- liko odmaknjena in je osebnost, ki je podajala to kritiko, tako avtoriteta, da res ne moremo, da ne bi navajali vsaj najbistve- nejšega iz govora te avtoritete — generala MacArthurja. Je bi- lo sicer veliko govorov in v vseh velikosti dosti lepega, toda naj- višje se je gotovo s svojim govo- rom dvignil MacArthur.

MacArthur je bil sicer vrhov- ni komandant borbe proti Ja- ponski v Tihem oceanu, tako, da političnih in vojaških razmer v Evropi ni mogel tako detaljno spoznati. Vendar je sodba, ki jo je podel na konvenciji repu- blikanske stranke v Chicago, ta- ka, da pokaže ogromno škodo, ki je Ameriki nastala kljub dob- ljeni vojni zaradi pomirjevalne politike, zaradi nepoznanja ko- munizma in vsled tega tudi po- puščanja komunizmu do take mere, da se more sedanji kri- nični položaj, ki traja že vsa le- ta po vojni in je samo priprava na tretjo svetovno vojno, ozna- čiti samo kot posledica nepra- vilne ameriške politike napram Sovjetom.

Napake — z usodnimi posledicami

Takole označi MacArthur to politiko: “Mi smo praktično po- zvali sovjetsko gospodarstvo nad svobodnimi narodi vzhodne Ev- rope s pomočjo strateških po- ložajev sovjetske vojne sile ob zaključku Evropske vojne; mi smo premišljeno umaknili naše armade iz tisočev kvadratnih milj trdo zavzetega ozemlja in dovolili napredovanje sovjet- skih sil na zapad, da zasadijo rdečo zastavo komunizma na o- kope Berlina, Dunaja in Prage, prestolnice zapadne civilizacije; mi smo nepremišljeno odstopili učinkovito obnavljanje ozemlja z obsežnimi ločenci uranija, brez katerih Sovjeti ne bi bili nikoli mogli razviti grožnje z atomsko silo; po svoji neumnosti smo do- volili obkrožitev Berlina po sov- jetskih silah in s tem napravili skoro neizbežno tragično visoke stroške, ki smo jih morali pla- čati, da zavarujemo odprte zve- ze za dobave in promet med na- šimi zasedbenimi conami tam in med zapadno Nemčijo; bili smo avtorji, botri politike, po kateri so bile industrijske na- prave Nemčije prepušene več- jim demontažam in uničenjem po vojni, in smo to odobrili; iz- ročili smo Sovjetom za suženj- tikom, čet sodelovala pri poko-

sko delo stotisoče nemških ujet- nikov in prekršili s tem vsak zamisel človečnosti in tradicije; opustili smo protest proti po- kolju cveta poljskega naroda, iz- vršenega od Sovjetov; in celo po dobljeni zmagi smo še na- prej dobavljali Sovjetom koli- čine vojnega materiala kljub ja- snim in neizogibnim svarilom glede sovjetske nevarnosti za bodoči mir.” To je dolga vrsta ugotovitev, ki predstavljajo ne- ko zgodovino napak z usodnimi posledicami, pod katerimi ječi sedaj zapadni svet. Kaj šele bi bilo, če bi bil general MacAr- thur naštel napake angleške politike napram zaveznikom: Poljski in Jugoslaviji! Glede Jugoslavije bi celo moral nava- jati, da je Anglija predajo pro- lju cveta slovenske mladine, iz- vršenega po Titu.

Kaj zmore zdravo politično vodstvo?

Klasičen naravnost pa je oni del MacArthurjevega govora, ki navaja, kaj vse zmore zdra- vo politično vodstvo, od kate- rega izhaja osnovni ton, značaj in učinkovitost vlade: “Zdravo vodstvo more vzpostaviti zdra- vo javno službo; more varčeva- ti v javni upravi; more izločiti nelojalne elemente iz javne ob- lasti; more očistiti vzgojni sis- tem subverzivnih in nenravnih vplivov; more vrniti mladini njeno pravično dediščino; more okrepiti zgradbo našega svobod- nega gospodarstva, dvigniti dol- lar do resnične vrednosti; more zmanjšati davčno breme indi- vidualnim zavezancem in indus- triji; more vrniti smer konstitu- alne vlade; more zopet osvojiti osebne svoboščine, sedaj okr- njene; more popraviti socialne krivice; more okrepiti položaj tako delavca kot lastnika v za- sebn! podjetnosti s tem, ko va- ruje javne interese; more utrdi- ti iniciativo, energijo in pod- jetnost kmeta, da s tem zagoto- vi zadostno proizvodnjo hrane v suhih letih in nje razdelitev v letih obilja, ne da bi ga hromilo nezajamčeno vmešavanje in go- spodstvo vlade, in more zopet o- borožiti narod brez nesorazmer- nih bremen za ljudstvo. . .”

Vse panoge javnega življenja je naštel in obenem tudi zdravi- lo za njih uspeh: zdravo poli- tično vodstvo. So to veliki mo- žje, ki jasno gledajo, da je zlo komunizma treba zdraviti pre- ventivno s tem, da se zavaruje v javnem življenju red, pošte- nje in pravica. Ni dvoma, da so najugodnejša tla za komunizem tam, kjer vlada korupcija, ne- red in se godi posameznikom in stanovom krivica zaradi slabe javne uprave. Le ta pa je slaba tam, kjer je politično vodstvo slabo. Gotovo je MacArthur s tem jasno pokazal, kolika odgo- vornost leži na političnem vod- stvu naroda in kakšna nevar- nost grozi narodu, če politično vodstvo ne vši več svoje nalo- ge.

Ko zdravimo sedanje bolezn! ne, ne smemo zanemariti skrbi za bodočnost. MacArthur je kon- čal svoj klasični govor s pozi- vom na mladino: “Največji iz- vor moči našega naroda je naša mladina. V dvajset trdih bor- bah sem bil priča njene sijaj- nosti v najučinkovitejši preiz-

kušnji od vseh, na bojišču. Ni- koli ni omajala naše vere, niko- li ni umanjala v nezlomljivem pogumu in onem patriotizmu, ki celo življenje podreja dolž- nosti. Toda ko se sedaj bliža odgovornosti civilnega vodstva, stoji nasproti situaciji, ki je sko- ro obupna zaradi izgube takih priložnosti in izvorov, kakor so bili naša dediščina prošlosti. To je največja tragedija, da je mo- gla državna administracija tako podlež! bolezni oblasti, da je prevarela ameriško mladino.”

Se bi bilo misli in mest iz Mac- Arthur-jevega govora in iz go- vorov drugih kandidatov; toda naj zadostuje le to z oz. na ome- jeni prostor. Vidimo pa že iz tega, kako ne z osebnih, ampak z načelnih vidikov presoja- vsa dogajanja in da jim je kon- čno vedno pred očmi rimsko na- čelo: Salus rei publicae supre- ma lex esto. Zato segajo vedno in vedno nazaj na konstitucijo, ki je varni temelj za državo in ki mora zaradi tega ostati ve- dno nedotaknjena.

Težki grehi guštanskega zdravnika

Guštanskega zdravnika dr. Antona Novaka je vzel na muho Slovenski poročevalec. V dolgem članku pod naslovom “O guštanskih pretepačih in naših osvoboditeljih” mu našte- va grehe. Takole piše:

Kmalu po prihodu si je poi- skal dr. Novak “primerno druž- bo,” v katero spada po njego- vem mnenju tudi — župnik. Sploh si je župnik pridobil slo- ves najboljšega prijatelja “go- spoda dohtarja.” Zato ima dr. Novak v cerkvi svoj stol, med- sebojno se obiskujeta, ob novem letu si voščita zdravja in uspe- hov . . .

Člane krajevnega odbora OF v Guštanju, ki so 8. februarja letos ob navzočnosti predsedni- ka in tajnika Hdečega križa raz- pravljali o dr. Novaku in pri tem zahtevali, da ga oblast od- strani z njegovega službenega mesta, imenuje v pritožbi Svetu za zdravstvo “znane guštanske pretepače” . . .

Kako globoko pade človek, ki hoče živeti ločeno od delovnega ljudstva in našo družbene stvar- nosti, nam pove tole: Znancu, ki ga je srečal na trgu in vprašal, kam gre, je odgovoril, da se gre učiti angleščine, da bo lahko po- zdrvil naše osvoboditelje . . .

Hudi grehi, kajne? Zlasti po- slednji! Dvakrat so že zapad- njaki rešili Titov režim pred kraham, enkrat vojaškim, dru- gič ekonomskim. In če jim re- čes osvoboditelji, je velik greh. Morda pa le bodo kdaj.

Upravna razdelitev Slovenije

Po novem zakonu o upravni razdelitvi Slovenije ima sloven- ska republika 19 okrajev in 3 iz okrajev izločena mesta. Okra- ji so sledeči: Murska Sobota, Ljutomer, Ptuj, Maribor okoli- ca, Slovenj Gradec, Celje okoli- ca, Sočanje, Trbovlje, Krško, Novo mesto, Črnomelj, Kočevje, Ljubljana, Kranj, Radovljica, Tolmin, Gorica, Sežana in Po- stojna. Iz okrajev izločena me- sta so: Ljubljana, Maribor in Celje. Namesto nekdanjih 1143 krajevnih ljudskih odborov ima- jo zdaj 364 občinskih ljudskih odborov. Največji okraj je Ce- lje okolica, ki ima 121.662 prebi- valec, najmanjši pa Črnomelj, ki ima le 24.345 prebivalcev.

"Svoboda je prva"

Manchester Guardian priobčujo dne 16. junija zanimivo poročilo o prvem nastopu novega gibanja za osvoboditev. Gibanje ima naslov: Svoboda je prva. Začetnik in voditelj novega gibanja je angleški častnik Auberon Herbert, ki je svoje javno delovanje posvetil pred vsem borbi proti komunizmu.

Prvo zborovanje novega gibanja je apeliralo na vest svobodnega sveta, naj ne dopusti, da narodi brez upanja umirajo v suženjstvu.

Manchester Guardian, ki je eden najvplivnejših angleških velikih listov, poroča:

Gibanje Svoboda je prvo, ki hoče utrditi naše prepričanje, da so naše demokratske svoboščine največja vrednota, hoče utrditi našo vero v zapadni način življenja in nam utrditi spoštovanje naših krščanskih vrednot življenja. Prvo zborovanje tega gibanja je sprejelo resolucijo, ki se glasi:

Ko je Gospod Bog vprašal Kajna, kam je izginil Abel, je Kajin odgovoril: Sem li mar jaz varuh svojega brata? Zapadni svobodni narodi, izgleda, odgovarjajo na podoben način, kadarkoli morajo odgovorjati in pojasnjevati grozno usodo svojih bratov na vzhodu. Da pokažemo, da mi nismo takih izgovorov, smo se zbrali v Free Trade Hall v Manchesteru in slovesno obljubljamo, da bomo storili vse, kar vsak izmed nas more, da bi prepričali državnike in narode svobodnega sveta, da je najvažnejša naloga sedanosti prav v tem, da bi se dosegla in zavarovala svoboda, resnična svoboda in neodvisnost vseh narodov, ki so sedaj v suženjstvu pod komunistično diktaturo. Treba je doseči zanje svobodo verskega prepričanja in udejstvovanja, svobodo mišljenja, govorjenja in pisanja vsem, pa naj bodo pod komunistično tiranijo v Evropi ali v mejah svetovskega imperija ali pa na Daljnem Vzhodu. Vsi ti narodi naj bodo svobodni in naj dobe zopet priliko, da bi živeli drug ob drugem, kot dobri sosede, svobodni, neodvisni in miroljubni.

Predsednik novega gibanja je Mr. Auberon Herbert, ki je tudi podpredsednik Zveze Angleško-Poljskih društev v Veliki Britaniji. Gibanje "Svoboda je prva" deluje pred vsem z zastopniki iz dežel za železno zaveso, podpirajo ga pa mnogi mladi angleški ljudje.

Zborovanje v Manchesteru je bilo prvo v vrsti več takih prireditve, ki jih bo nova organizacija napravila po vseh večjih mestih Anglije. Pri tem prvem zborovanju so nastopili predsednik Auberon sam, poslanec angleške zbornice Christopher Hollis, svetnik Chris Blackwell in govorniki vseh narodov, ki sedaj trpe pod komunistično tiranijo. Vsak zastopnik teh narodov je povedal najznačilnejšo krivico, ki jo je njegov narod moral pretrpeti pod komunisti.

Nastopili so pevski zbori begunskih skupin, ki so mnoge prišle na zborovanje v svojih narodnih nošah in z zastavami.

Slovence je pri tej manifestaciji zastopal g. Janez Dernerle. Dal je pri tej priložnosti častnikarjem naslednjo izjavo:

"Priča sem bil strašnim dogodkom, ko so komunisti pomorili nad 10.000 slovenske mladine ob koncu druge svetovne vojne.

Bili so to čuvvarji slovenskih vasi ali kratko domobranci. Te straže so se osnovala tekom vojne. Domača mladina je hotela čuvati kmetске domove in vasi pred komunističnimi banditi. Prostovoljno je organizirala domače čuvavske enice. Člani teh straž so imeli samo malo osebno orožje. Ko so enice rdeče armade in titovskih komunističnih vojnih formacij zasedle Jugoslavijo, v prvih tednih maja 1945, so se ti čuvvarji domov umaknili v Avstrijo. Prišli so na Koroško in se izročili v varstvo Angle-

žem. Sprejeli so nas kot vojne ujetnike in nas nastanili v taborišču pri Vetrinjah na Koroškem. 28. maja je britanski poveljjoči častnik izdal odredbo, da se moramo pripraviti na premestitev. Govorili so nam in prepričali so nas, da nas bodo prepeljali v Italijo.

Naslednjega dne so nas kakih 2000 naložili na vojaške kamionje in nas prepeljali v Pliberk ob jugoslovanski meji. Tam so nas vsakega posebej zasliševali angleški častniki. Mi smo bili zelo vznemirjeni. Toda, ko smo vpraševali Britance, zakaj so nas peljali tako blizu jugoslovanske meje, smo dobili le nejasne odgovore. Sumili smo ali vendar smo upali. Ko pa so bila zaslišanja končana, so nas Britanci izročili titovskim zastopnikom, ki so se pojavili v Pliberku. Naložili so nas na tovorni vlak. Vagone so zaprli in zaklenili. V vsakem vagonu nas je bilo po 60 mož. V dveh urah smo se pripeljali v Jugoslavijo v Dravograd. Tam so titovci pobrali vse, kar smo imeli, tudi zasebno prtljago in hrano. Prepeljali so nas potem v Slovenji Gradec, kjer so nas spravili v šolsko poslopje. Močne straže so obkolile poslopje. Dva dni smo ostali tam brez hrane in brez pijače. Titovci so nam odvzeli še zadnje, kar smo imeli pri sebi, tako, da so mnogi ostali v samih hlačah. Vsak je moral oddati čevlje.

Tretji dan naše žalostne poti so nam ukazali, da smo morali bosu korakati v kolonah po 6 mož v Celje. Tja smo prišli naslednji dan ob treh zjutraj. Nastanili so nas v taborišču v Teharjih, kjer je že bilo zbranih kakih 10.000 članov slovenskih vaških straž. Razdelili so nas v tri skupine: prva skupina so bili častniki in podčastniki, druga moštvo, tretja pa mladeniči pod 18 let stari. V tem taborišču smo ostali do 8. junija. Življenjske razmere so bile neznosne. Dobili smo samo nekako toplo vodo kot hrano za ves dan. Najhuje je bilo, ker nismo dobili nikake pitne vode. Strašno smo trpeli pod milim nebom, brez vsake zaščite pred pekočim soncem. Če je kdo poprosil za vodo, so ga straže preteple in zmerjanje z domobranskimi svinjami se je razlegalo po taborišču. Veliko mladeničev je obnemoglo vsled žeje in vročine, pa tudi vsled lakote.

15. junija so nam zvezali roke z žico. Naložili so nas na tovarne avtomobile in nas prepeljali na morišče, na nek prostor pri Hrastniku. Še predno smo prišli tja, smo že slišali stokanje in vpitje na pomoč. Bila je noč in prostor so žarko razsvetljevali žarometi. Naši ljudje so bili postreljeni ali v skupinah s strojnimi puškami ali pa posamezno. Trupla so vrgli v jame in brezdna, ki so jih minirali in zasuli s kamenjem.

Ne morem se prav spomniti kako se je zgodilo. Moral se je zgoditi nek čudež. Mala skupina je napravila obupen poizkus skoka v svobodo. Kroglice iz strojne puške so švigale okoli moje glave, pa me ni zadelo. Sam, edini iz cele skupine sem dosegel mirno zavetje. Križaril sem po gozdovih, potem jo pa ubral v smeri proti Trstu, kamor sem prišel 9. avg. 1945. Moral sem hoditi le po gorah in neobljudenih krajih, prehranjeval sem se z divjimi sadeži.

V teh množičnih morijah so jugoslovanski komunisti pomorili več kot 25.000. Morili so do konca julija 1945. Tri do pet tisoč je bilo pomorjenih pri Hrastniku, ostali pa pri Koročevju.

To je najstrašnejši množični zločin, ki so ga zagrešili komunisti proti slovenskemu na-

Domovini služimo na različne načine in v različnih časih. Najlažje ji je služiti v miru in dobrih časih, ko nam domovina našo službo lahko nagradi. Težje ji je služiti v vojni, ob okupaciji, ali iz inozemstva. Te službe Vam nihče ne plača. Navadno imate od nje samo škodo in stroške. Če kdo računa na kako tako plačilo — sedanje ali bodoče — naj tehle vrste nikar ne bere. Niso zanj in mu tudi niso namenjene. Prav gotovo pa naj se nikoli ne loti služiti domovini — v vojni, ob okupaciji, ali sedaj iz inozemstva.

Za to službo ni treba nobene legitimacije. (O teh nekateri silno radi pišejo kolone.) Potrebna je samo zavest, da pripadate narodnostni skupini, ki danes silno trpi in ne more govoriti, čeprav bi rada svojo bolelost kričaje oznanjala, zavest, da ste kot član te skupnosti dolžni — ako že drugega storiti ne morete — svetu povedati resnico, kjer koli morete in kadar se Vam za to delo — služiti resnici — nudi prilika. Na prvi pogled izgleda to delo brezplodno. Za onega, ki ljudi publiciteto, celo nesmiselno. Pa ni tako! Ako bi vsak od nas v svoji okolici skrbel, da bi resnica obveljala, bi bilo marsikje marsikaj drugače.

Vsak ameriški časopis ima posebno kolono: Pisma uredniku (Letters to the Editor). Ta kolona Vas naravnost poziva, da pišete časopisu, kadar s kakim člankom ali s kako trditvijo niste zadovoljni. Nikar ne pričakujte, da bodo vsako Vaše pismo objavili! Večkrat Vaše pismo ne bo zadelo jedra problema, mnogokrat bo imelo uredništvo mnogo boljših pism k istemu problemu, največkrat pa bo opustilo objavo Vašega pisma zaradi pomanjkanja prostora. Vedno pa se Vam bodo zahvalili za pozornost in si Vaše pripombe prisvojili. V bodoče bodo previdnejši, ker bodo pisali v zavesti, da nekdo tudi to njihovo pisanje kontrolira. Zapišite v svojih poročilih objektivni. Premislili se bodo, predno bodo napisali tvegano sodbo ali celo nezasuženo pohvalo. S tem pa ste tudi Vi svoj namen dosegli. Saj ne želite drugega, kot da se o Vaši domovini piše resnica! Zakaj ta resnica je tako strašna in za Titov režim porazna, da bo morala slej ali prej roditi tudi v zapadnem svetu za Tita in njegov režim neugodne posledice.

Pobudijo za tale članek mi je dalo pismo, ki ga nam je pisal naš prijatelj iz zapada. Možno je pritožuje, da v njegovem kraju neki katoliški časopis ničesar ne piše o Jugoslaviji, o preganjanju vere in svobodnih kmetov itd, ter nas poziva, naj organiziramo neke vrste dopisništvo preko cele Amerike. To se pravi z drugimi besedami, naj storimo mi to, kar je on sam

rodo. Treba je ponoviti to žalostno zgodovino prav sedaj, ko nekateri naivni ljudje na zapadu goje neutemeljene nade glede režima v Jugoslaviji in sedaj, ko Slovenci, Hrvati in Srbi trpe pod novim valom najhujšega verskega preganjanja.

Da so te besede slovenskega zastopnika bile sprejete s polnim razumevanjem, je dokazal zlasti predsednik zborovanja Mr. Auberon, ki je zaključil s pozivom, da je treba pravilno oceniti vse zločine, ki so jih zakrivali Stalin, Mao Tse-tung ali pa Tito, ki so vsi enaki komunistični tirani.

Zborovanje je tudi v angleški javnosti zbudilo precej zanimanja.

Posnemanja vredno

prav tako dolžan storiti, oziroma naj storimo nekaj, kar je tehnično absolutno nemogoče. Samo katoliških publikacij izhaja v Ameriki preko 600! Kje so ljudje, kje je denar za tako ogromno delo in za vse to niti potrebe, ako stori vsak od nas svojo naravno dolžnost v okviru svojih možnosti in v svojem območju.

Ameriška tedenska revija "Life" je prinesla v štirih številkah članke iz Titovega življenja, kakor jih je po Titovem pripovedovanju napisal Dedicjer. Priobčila je tudi par odgovorov v rubriki "Letters to the Editor" in za konec uvodnik, v katerem poudarja, zakaj je življenjski opis objavlja in ponovno opravičilo, da se s Titovimi nazori in izvajanjem ne strinja. Povod za to so bila pisma, pa tudi organizirani in neorganizirani protesti. Kdo izmed Vas je pisal "Litu"?

Dva naša bralca sta nam poslala pisma, ki sta jih pisala "Lifu", in odgovore, ki sta jih od "Lifa" prejela. Oboje objavljamo iz dveh razlogov:

1. ker je iz obeh odgovorov razvidno, kako sodi o politiki do Jugoslavije "Life",

2. ker bi radi pobudili za slično delo vse one naše čitatelje, ki to lahko storijo, pa so doslej to svojo nalogo zanemarili.

Prvo pismo "Lifu": "V uvodnih besedah k Titovemu življenjskemu ste zapisali, da je Tito človek, ki ga "Stalin najbolj sovraži in se ga najbolj boji."

Niti Tito sam niti Vaš zadnji uvodnik me nista prepričala, da imate prav. Milo rečeno: vsaj pretiravali ste.

Titova vojska je majhna in nima modernega orožja. Borbeni morala njegovih vojakov je vsaj dvomljiva. To, česar se Stalin boji, je vojna z zapadom, ki bi sledila njegovemu napadu na Jugoslavijo. Zakaj ne napišete dejstev? Ali ste se odločili podcenjevati našo vojsko in vojske naših zaveznikov z namenom hvaliti Tita, komunisti, ki je postal naš zaveznik samo zato, da reši svojo glavo, kakor je to storil Stalin med zadnjo vojno. Naša izkustva s Stalinom po drugi svetovni vojni bi nas lahko naučila, kako moramo ravnati pravilno s Titom."

Na to pismo je dobil naš bralac sledeči odgovor:

"Zdi se nam, da imata Stalinovo sovraštvo in Titov strah isti vir. To smo zapisali v oznaki serije naših člankov takole: Sovjetska Zveza in njeni sateliti se poslužujejo ekonomske blokade, grozijo z vojno, poslužujejo se podtalnega rovarjenja in silne koncentrične propagande z namenom, da zrušijo Titov režim.

Zapad mora računati danes s stvarnostjo svetovnega spopada. Po skrbni oceni dejstev je vlada Združenih Držav realistično sprejela Tita za zaveznika. Med dejstva, ki so narekovala to usodno odločitev, spadajo tudi tale: Jugoslavija, druga najmočnejša komunistična država v Evropi, se je postavila v vrsto zapadnih demokracij proti Rusiji; obsodila je komunistično napadalnost v Koreji in ima, kakor smo ugotovili 15. januarja v članku "Naš komunistični zaveznik," dvoje prednosti, ki predstavljajo neko vrednost za zapadni svet. Prva je vojska trideset dobro izvežbanih divizij. Druga je ponosni nacionalizem, ki bo bolj kot kaj drugega dvignil cel narod proti vsakemu zavojevanju.

Kot Ameriški državljani imamo pravico, da se strinjamo ali ne strinjamo z odločitvijo naše vlade, da sprejme Tita za svojega zaveznika. Čas bo pokazal,

ali je bil ta preračunan riziko koristen. V našem uvodniku od 12. maja smo rekli: "Svetovno zavezništvo proti sovjetskemu imperializmu ne more zasledovati tudi enake politične ureditve. Kot vodja tega zavezništva se morajo Združene Države navaditi spati v isti postelji s čudnimi tovariši, ne da bi se vanje zaljubile.

Uredniki "Lifa" vedo, da ima vsaka medalja dve strani. Spoštujemo Vašo pravico, da se ne strinjate z našimi nazori, a upamo, da tudi Vi cenite našo, da svoje nazore povemo. Visoko cenimo Vaše odkrito pismo in smo veseli, da smo mogli razpravljati z Vami vprašanje, ki je življenjske važnosti za nas vse."

Drugi naš prijatelj je pisal "Lifu" sledeče pismo:

"Z objavo Titovega življenjskega pisa podajate ponovno dokaz o ne dvojni moralnosti, ki že več let navdihuje našo zunanjo politiko.

Če je komunizem zlo, ki se mora preganjati v naši mogočni državi, zlo, ki ga hočemo pobiti v Rusiji in satelitskih državah, zakaj je to isto zlo vredno podpore v tako majhni državi, kot je Jugoslavija. Vaš zadnji uvodnik je zagovarjal to idejo. In to je, kar jaz obsojam."

Revija je poslala našemu prijatelju kar dvoje pism.

Zunanja politika nemških socialnih demokratov

Socijalni demokratje imajo danes drugo, v Zapadni Nemčiji najmočnejšo stranko. Številčno ni dosti manjša od stranke dr. Adenauerja, je pa zato kompaktnejša. Ako pa vzamemo vpočetv obe Nemčiji skupaj, potem so socijalni demokratje močnejši od krščanskih demokratov, vsaj tako trdi večina poznavalcev razmer. Zato pričakujejo vsi, da bodo socijalni demokratje dobili vlado v roke, ako se združita obe Nemčiji.

Dobro je torej, da človek pozna zunanje-politični program nemških socijalnih demokratov.

Osnovna misel nemških socijalnih demokratov je, da morajo biti v zunanji politiki realisti. Ni jim torej mar do načel, ki so bila merodajna zanje pred vojno. Pokopali so torej ideje, ki so vodile Bebelja in Liebknechta, kadar sta določala smer nemške socijalistične zunanje politike; nadomestili so jih z "realno politiko." To in tako stališče ima pa nekaj čuden prizvok. Zavije se v neko meglenost, okrasí se s skrivnostno elastičnostjo in se skuša prikupiti ljudem, ki so vražijo vsako odločitev, ki bi bila riskantna ali pa bi celo zahtevala kako žrtve. Zgodovina zadnjih desetletij nas uči, da so se skrivali za plašč "realne politike" vsi, ki niso vedeli, kaj naj naredijo, pa tudi vsi, ki so hoteli na ta način prikriti svoje prave cilje, kot n. pr. nosilci raznih evropskih diktatur s Hitlerjem na čelu.

Druga osnovna misel v zunanje-političnem programu nemških socijalistov je pa ta, da morajo vedno in povsod braniti vitalne interese nemškega naroda, ne povedo pa nikjer, kaj oni smatrajo za vitalne interese. Zato je tudi ta osnovna misel več kot temna. Zato jo lahko vpravljajo vsi nemške stranke, od bivših hitlerjancev pa do komunistov.

Človek se čudi, zakaj so nemški socijalni demokratje zavili svoj zunanje-politični program v tako temo. Razlog zato mora najbrže tičati v njihovi notra-

V prvem se mu zahvaljuje na pažnji in ga obvešča, da je bil uredniški odbor zato, da se pismo objavi, pa je moral zaradi pomanjkanja prostora od sklepa odstopiti.

Drugo pismo se pa glasi takole:

"Iskreno se Vam zahvaljujemo za Vaše pismo od 9. maja, ki se nanaša na serijo naših člankov "Tito govori" in na naš uvodnik "Tito — zaveznik, ne prijatelj."

Odkar je Rusija prenehala biti naš vojaški zaveznik, so "Life," "Time" in "Fortune" izrazito protikomunistične publikacije. Vsaka številka je dokaz za to. Često smo že bili obtoženi, da smo "reakcionarji." Ne čutimo, da bi objava Titovih člankov kompromitirala naše poglede, protivne komunizmu.

Res se je težko pomiriti z dejstvom, da se borimo proti svetovnemu komunizmu na eni strani, na drugi sprejemamo komunistično Jugoslavijo za zaveznika. Kot smo ugotovili v našem uvodniku, temelji ta zveza na realnosti in si ne domišlja, da obstoje skupni ideali, ker jih ni. Star preговор praví, da je treba v politiki često spati v isti postelji s čudnimi tovariši. Dejstvo svetovnega konflikta silí zapad do takih odločitev. Kremenj je za enkrat naš sovražnik številka ena. Tito se je pridružil kapitalističnim demokracijam proti Stalinu. Naša vlada je po skrbni oceni vseh dejstev sprejela Tita za zaveznika."

Konec tega pisma je enak prvemu, ki smo ga že citirali.

biti v dobrih odnosih do nemške države, morajo Nemcem zaupati, drugače Nemci po socialističnem mnenju niso zainteresirani na urejevanju dobrih sosedskih odnosov. Sedaj naj pa kdo pove, kakšna je razlika med socijalističnim in nacističnim stališčem v tem vprašanju.

Kako si pa nemški socijalisti predstavljajo odnose do velikih držav? Pravič, da morajo odnos temeljiti na "ravnovesju nasprotujočih si interesov." Vsa modrost njihove "realistične" zunanje politike se zgodičje torej v staro načelo o razdelitvi interesnih sfer med velesilami. Glavni objekti v teh interesnih sferah so seveda mali narodi. Ti se bodo že morali potruditi, da si bodo vcepili zaupanje do tiste velesile, ki bodo v njeni interesni sferi.

Kakšni pa naj bodo odnosi Evrope do Nemčije? Na to vprašanje odgovarjajo nemški socijalni demokratje s trditvijo, da "svoboda Evrope temelji na odločitvi nemškega delavca, da gre z zapadom." To se pravi: edino Nemčija more ustvariti mir, red in svobodo v Evropi. Ona je jeziček na tehtnici pri urejevanju vseh in vsakega evropskega vprašanja. Če pa je Nemčija na tako odločilnem položaju v Evropi, potem se ne sme nihče čuditi, ako zahteva, da ji sosede morajo zaupati, ako hočejo biti z njo v dobrih odnosih, in da morajo ostale velesile vpoštevati njene "vitalne interese" in istem obsegu kot svoje lastne.

V popolnem skladu s svojo "realistično politiko" in z obrambo "vitalnih interesov" se nemški socijalni demokratje protivijo Schumanovemu načrtu in NATO obrambenemu sistemu, ki jih zaničljivo imenujejo "Evropske" institucije, kajti vsi ti načrti in vse te pogodbe degradirajo po njihovi trditvi nemško državo na državo nižje vrste, ki ni enakopravna z ostalimi partnerji. Poleg tega so vse te pogodbe preozke, ker ne vključujejo ne Anglije, ne Skandinavije. Brez teh držav pa po socijalističnem mnenju kake evropske skupnosti biti ne more. Iz tega stališča zopet skili ozka strankarska mentaliteta: Anglija in Skandinavija so v socijalističnih rokah, ponekod trajno, ponekod s presledki; nemški socijalisti upajo, da bodo kmalu prišli do vlade, in bi v evropski skupnosti radi imeli preponderatno socijalistično večino.

Iz vsega tega pa sledi, da je sedaj vladajoča stranka dr. Adenauerja v svoji zunanji politiki daleč pred socijalnimi demokratji, ker ne pozablja, kakšne krivice so Nemci naredili Evropi, in ker se zaveda, da morajo tudi Nemci nekaj žrtvovati, ako naj pride do vsaj male evropske skupnosti. Dr. Adenauer hodi po potih pokojnega dr. Stresemana, morda ga čaka tudi usoda dr. Stresemanova politike. V Nemčiji se obnavlja pretirani nacionalizem žalibog, in proti pričakovanju mu do ponovne veljave pomagajo tudi socijalni demokratje. Trenutno imajo od tega strankarsko korist, nimajo pa nobenega jamstva, da jih obnovljeni nacionalizem ne bo zopet pregazil, kot jih je že.

Ta politični razvoj v Nemčiji ponavlja samo skušnjo, da tudi velike stranke velikih narodov lahko zaidejo na polzka pota, ako se pri iskanju strankarskih koristi opirajo samo na trenutni položaj in ga ne presojaajo v luči politične tradicije. Take politične tradicije pa nemskim strankam manjka; vsako generacijo menjajo svoje ideje in svoje cilje. Zato bo Nemčija ostala še dolgo nevarnost za Evropo in skrb za cel svet. J.A.

Dr. Josip Gruden

Zgodovina slovenskega naroda

Varuštvo mladega dediča ogrske krone je sedaj prevzel cesar Friderik, katerega je bil že pokojni Albrht določil za ta posel.

Leta 1444. je poljsko-ogrski kralj Vladislav padel v nesrečni bitki s Turki pri Varni. Sedaj so vsi Ogrji složno priznali Ladislava Posmrtnika za svojega vladarja. Toda cesar Friderik je hotel še imeti na Ogrskem odlično besedo. Zato se je branil izročiti jim ogrsko krono in svojega varovanca. Ko je leta 1451. odpotoval v Rim h kronanju, je mladega kraljeviča vzel s seboj, da bi mu ga med njegovo odsotnostjo ne iztrgali iz rok.

Sedaj je nastopil Celjan grof Ulrik z vso odločnostjo za svojega sorodnika. Pridružili so se tudi stanovni v spodnjavtrijški vojudini, ki je bila dedna dežela Ladislavova. Nameravali so cesarju že takrat, ko je bil v Rim, zvijačno ugrabiti kraljeviča. Toda načrt se ni posrečil. Ko je cesar Friderik na povratku iz Rima prišel v mesto Judenburg, so zahtevali poslanci grofa Ulrika z drznimi besedami, naj jim izroči Ladislava.

Ker je cesar ni hotel poslušati, ga obkolita Ulrik Celjski in voditelj upornih Avstrijcev Einzinger z 12.000 vojakov pri Dunajskem Novem mestu Bila bi gotovo mesto zavzela in ujela cesarja, da ga ni rešil vitez Andrej Baumkircher iz Vipave. Vendar se je moral Friderik grofu Ulriku vdati in mu prepustiti Ladislava v varstvo.

Leta 1452. je bil Ladislav proglašen za češkega kralja, mogla je biti mejnega grofa in avstrijskega vojvoda. Leto pozneje je so ga tudi Ogrji v Požunu kronali za svojega kralja. Ulrik Celjski je bil h krati imenovan za namestnika na Avstrijskem. Toda njegova vlada tamkaj ni bila priljubljena. Izjemal je podložnike in prodajal državne službe za denar. Slednjic se je spril zaradi neke ženske tudi s svojim prejšnjim prijateljem Einzingerjem, ki ga je očrnil pri kralju Ladislavu.

Ponosni Celjan je bil odslovljen iz službe in moral samostalno zapustiti kraljevi dvor. Le od treh konjenikov spremljan se je vrnil na svoj rodni grad, kjer je čakal ugodne prilike, da si pridobi zopet kraljevo milost. Z denarjem se mu je posrečilo pridobiti si nekaj dvornikov, da so spregovorili kralja, naj Einzingerja izžene iz Dunaja in zopet sprejme Ulrika. S sijajnim spremstvom pride grof Ulrik pred Dunaj, kjer mu pride nasproti sam kralj in ga slovesno pelje na svoj dvor (1455). Mogočni celjski grof je bil zopet postavljen nevarno prejšnjo čast.

Vendar vsa sta ta čast in oblast nista mogli zadovoljiti nemirnega duha Ulrikovega. Zelenel je biti kraljevi namestnik tudi na Ogrskem, kakor je imel to službo že v Avstriji in hrvaških deželah. Toda tamkaj mu je bil na poti mogočni Janoš Hunjadi. Zato ga je začel pri Ladislavu dolžiti, da ne mara mnogo za kralja, da samovoljno vlada na Ogrskem in da bi mu utegnil celo ugrabiti kraljestvo. Mladi, neizkušeni kralj je grofu verjel in pozval Hunjadija k sebi na Dunaj. Ogrski junak pa se je bal stopiti na avstrijska tla in se je raje odrekel upravi ogrskega kraljestva, kakor da bi se šel zagovarjati pred svojega sovražnika Ulrika. Še tisto leto 1456. je padel Janoš Hunjadi pri Belgradu v boju proti Turkom in grofu Ulriku se je kraljevi namestnik na Ogrskem.

Toda prav ta dolgo zaželjena čast je povzročila njegov padec. Z velike višine je strmoglavil sebe in svoj rod v prepast. Po bitki pri Belem gradu je

zbral Ladislav križarsko vojsko proti Turkom. Bilo je zbranih okoli 44.000 mož pod vodstvom ogrskega magnata Nikolaja Ujlaka. Njim se je pridružil tudi celjski grof Ulrik s svojimi četami. Pluli so po Donavi navzdol in se ustavili pri Belem gradu. Kralj Ladislav je šel s svojim stricem, grofom Ulrikom v mesto in se nastanil v gradu. Poveljnik v Belgradu je bil takrat Hunjadijev starejši sin Laslo (Ladislav), Ulrikov strasten sovražnik. Ko je prišel ponosni Celjan, spremljan le od nekaterih služabnikov v njegov grad, spoznal je Laslo ugodno priliko, da masčuje svojega očeta nad njegovim obrekovalcem. Grofa Ulrika je zadel smrtnosni udarec.

Zgodovinski dogodek, ki se je vršil v Belgradu leta 1456, kjer je pod mečem svojih nasprotnikov izkrmel zadnji celjski grof, opisuje "Celjska kronika" s sledečimi besedami: "Ko je prišel kralj Ladislav z grofom Ulrikom čez Donavo (proti Belgradu), je prišel k Celjanu Madjar in ga skrivaj svaril naj nikar s kraljem ne hodi v grad, sicer ne bo de prišel živ iz njega. Nato pošlje grof Ulrik enega izmed svojih spremljevalcev tje, da pogleda, kakšni so prostori, če je kaj vojakov v njih, in kako so pripravili njemu in kralju prenočišče. Tega spremljevalca so pustili v grad, mu pokazali sobe za kralja in grofa, ki so bile lepo in udobno pripravljene, ni pa videl velikega števila vojakov, ki so bili skriti v stolpu in kletih. Poslanec se je vrnil k grofu Ulriku in mu rekel naj si nikar ne napravlja skrbi, češ, da ni v gradu nič vojakov, nasprotno pa je zanj in za kralja vse lepo pripravljeno."

Kralj in grof Ulrik sta potem v spremstvu 80 do 100 ljudi šla v grad, dočim se je križarska vojska utaborila pred mestom. "Sedaj je zopet prišel drug Madjar in ga svaril, da mu gre za življenje. Rekel mu je, da bi njega pač še rešil iz grada, toda kralj mora ostati. Grof Ulrik mu odgovori: "Vse prepustim volji božji. Naj se zgodi, kar Bog hoče. Svojega gospoda in kralja pa ne zapustim, raje umrjem." To se je zgodilo po noči. In tisto noč je imel grof Ulrik hude skrbi, ker je vedel, da je v gradu skritih mnogo vojakov. Zjutraj sta bila kralj in grof Ulrik pri maši. Še predno je bila maša končana, so poslali Laslo Hunjadi, Silagi Mihael in nekateri drugi ogrski gospodje po celjskega grofa, naj hitro pride k njim v posvete zaradi važnih reči, ki jih ne morejo brez njega rešiti.

Po maši je šel grof Ulrik na posvetovanje, kjer so ga bili že obsodili. Komaj je prišel med magnate, ko ga napade Laslo Hunjadi, češ, kaj dela na Ogrskem, ali nima dovolj gospodstva, da si še na Ogrskem išče premoženja in časti. Ulrik pa jim odgovori, da je prišel svoji kralju in krščanski veri v pomoč, njihovega premoženja pa ne zahteva in ga tudi ne potrebuje. Tedaj izdere Laslo meč in nožnice in zakliče: "Udarite po Celjanu". Ko je grof Ulrik videl, da mu gre za življenje, tedaj se mu je zbudil levji pogum. Prijel je za svoj meč in udaril po Hunjadi, ki je komaj odbil nevarni udarec.

Vendar ga je ranil na glavi in palcu in mu odbil ročaj meča. Tedaj pa so se odprle duri in v dvorano so prigrmili skriti vojski z meči in sulicami in so celjskega grofa hudo ranili na glavi in nogi. Ko so ga potolkli, so ga položili na neko mizo in mu odsekali glavo. (Dolje prihodnjice)

Po bitki pri Belem gradu je

1952	JULY	1952
Sa	Mo	Tu
1	2	3
4	5	6
7	8	9
10	11	12
13	14	15
16	17	18
19	20	21
22	23	24
25	26	27
28	29	30
31		

KOLEDAR

DRUŠTVENIH PRIREDITEV

JULIJ

31. ter 1., 2. in 3. avg. — Katoliški vojni veterani šte. 1655, priredijo karnival in bazar na dvorišču šole sv. Vida.

AVGUST

3. — Dan KSKJ Jednota priredi piknik na farmi Društva sv. Jožefa št. 169 KSKJ (bivša Močilnikarjeva farma).

OKTOBER

5. — Društvo sv. Lovrenca št. 63 KSKJ priredi proslavo 50-letnice združeno z banketom v SND na E. 80 St. ob 5. uri popoldne.

5. — Društvo sv. Štefana št. 224 KSKJ slavi 25-letnico z banketom ob enih pop. v dvorani sv. Pavla na 1369 E. 40 St.

18. — Podružnica št. 10 Slov.

žen. zveze praznuje v Slov. domu na Holmes Ave. 25-letnico svojega obstoja.

19. — Pevsko društvo "Planina" priredi v počastitev 15-letnice obstoja ob 7. uri zvečer koncert v Slov. nar. domu na Maple Heights, Ohio.

26. — Skupna oltarna društva praznujejo desetletnico obstoja v Slov. domu na Holmes Ave. z igro Dramatskega društva "Lilija."

NOVEMBER

15. — Društvo "Kras" št. 8 SDZ praznuje 40-letnico s posebno prireditvijo.

DECEMBER

7. — Pevski zbor "Slovan" priredi v AJC, Recher Ave. svoj običajni jesenski koncert.

Materializem

Materializem pravi, da se s smrtjo vse neha. Samo, kar tukaj, na tem svetu dobrega užijem, to imam, po smrti ni ničesar več. Materializem taji dušo, taji Boga, taji nebesa, taji pekel.

Z materializmom pade vera. Za materializem je vera golo praznoverje. Materializem je sovražnik vere. Vero smatra za nepotrebno, da, za škodljivo! Saj po naukih materializma vera jemlje človeku pravilno gledanje na življenje.

Kaj naj sodimo o materializmu? Ali materializem človeka in človeštvo more osrečiti?

Materializem oslepi človeka. Človek — materialist je napol slep. On vidi samo to, kar more

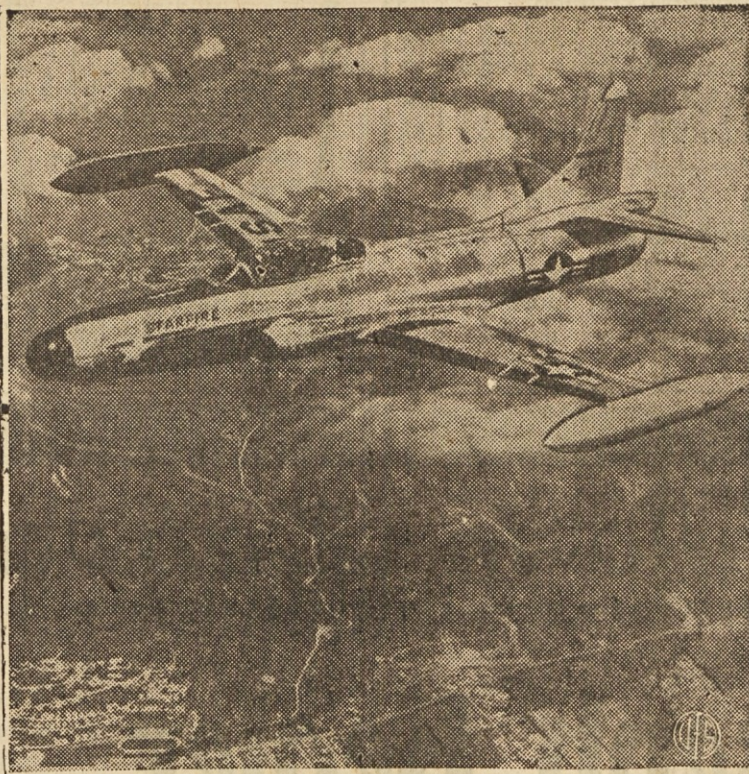
s čuti zaznati. Samo to vidi in samo to priznava. Vse drugo za njega ne obstoja, ne ekzistira.

Materializem ne vidi resničnosti. Materializem je slep za resničnost. Zato je materializem nesreča za človeka in za človeštvo. Materializem vodi v nesrečo.

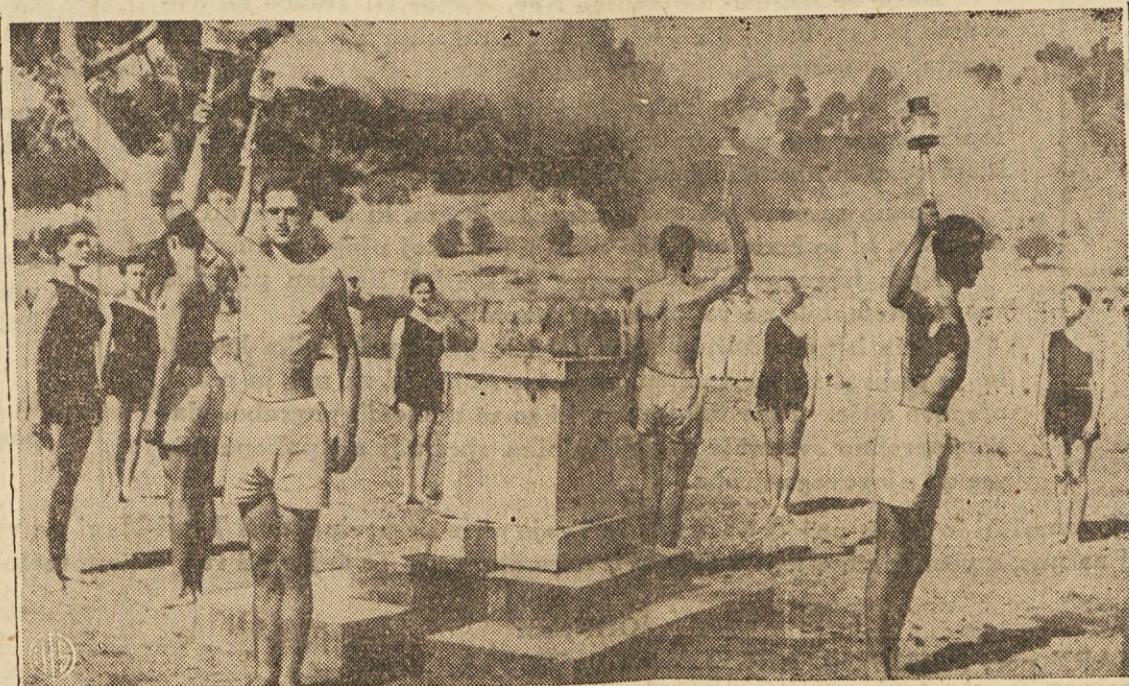
Jasno je, da materializem človeka ne more zadovoljiti. "Nemirno je človeško srce, dokler ne počiva v Bogu," je rekel sv. Avguštín. Materializem pa človeku vzame Boga. Zato materializem človeka niti na tem svetu ne more osrečiti, kaj šele v večnosti!

Materializem je zgrajen na laži in na zmoti. Materializem taji zgodovino. Taji resnico.

Zgodovinsko dejstvo je, kar nam poročajo evangeliji. Zgodovinsko dejstvo je, da se je Bog u-

NEVAREN NASPROTNIK Naše letalstvo je dobilo Lockheed F-94C Starfire, novo jet-lovsko in borbena letalo, ki bo posebno nevaren nasprotnik sovražnim bombnikom. Novo letalo je uporabno ob vsakem vremenu in more leteti z brzino preko 600 milj na uro.

OLIMPIJSKA PLAMENICA — Štirje grški mladeniči stojijo okrog oltarja v Olimpiji na Grškem, na katerem je bila vžgana olimpijska plamenica. Mladenice obkrožajo dekleta oblečena v antično nošo. Dekleta so za žgala oljino vejo s sončnimi žarki s pomočjo posebnega zrcala. S tem ognjem so nato prižgala ognje na olimpijskem oltarju. Olimpijsko plamenico bodo prepejzali z letali na F insko, potem jo bodo pa posebni tekači prenesli v olimpijski stadion.

človečil, da je trpel in od smrti vstal. Materializem to taji. Materializem je za vse to slep.

Materializem taji čudeže. V Lurdu se je zgodilo že na tisoče čudežev. Zdravniki so znanstveno ugotovili čudežna ozdravljenja. Materializem vse te čudeže taji. Materializem je slep in gluha za čudeže.

Materializem temelji na velikem predsodku, da ni nič nadčutnega; na predsodku, da obstoji samo materialni svet. Ker nadčutnega sveta ne vidi, zato ga taji. To je ravno tako kakor če bi kdo šel v temno klet in bi taji sonce, ker se v kleti sonce ne vidi in ne čuti.

Materializem je površen in neznanstven. Reči moramo: otročji! Ker nadčutnega sveta ne vidi, zato ga taji!

Cuditi se moramo, da se ljudje še v današnjem času morejo predajati materializmu! V 20. stoletju! Ali so prespali vse krščanstvo, vso krščansko dobo!

Človek — materialist je napol slep; slep je za nadčutni svet. Materializem, ki oslepi človeka, ne more biti nekaj dobrega. Materializem je kvaren in škodljiv. Človek, ki se preda materializmu, je kakor človek, ki je napol slep.

Materializem človeka niti na tem svetu ne more osrečiti.

Francoški pesnik Anatole France (Anatol Frans) je bil človek brez vere, Boga in vero je sramotil. Na zunaj mu ničesar ni manjkalo. Toda, ali je bil srečen? Ali ga je materializem storil srečnega? Niti najmanj! Počutil se je skrajno nesrečnega! Sam je rekel nekemu svojemu prijatelju: "Če bi ti mogel brati v mojem srcu, bi se prestrašil. Na cellem svetu ni tako bednega bitja, kakor sem jaz. Ljudje me imajo za srečnega človeka. Jaz pa nikdar v svojem življenju nisem bil srečen, niti en dan, niti eno uro."

Kakšno žalostno priznanje! Materializem, brezboštvo sta ga storila nesrečnega.

In veliki sovražnik božji Nietzsche (Niče), ki je rekel: "Bog, je mrtev, in jaz in vi, mi vsi skupaj smo ga ubili," je tudi žalostno rekel: "Brez Boga? Pot je strahotna: Veter v ulicah mrzel. In ti? Cel svet je obupno žalosten." — Da, brez Boga je svet obupno žalosten!

In materializem taji Boga!

Materializem je površen in kratkoviden. Že filozof Jakob Balmes je rekel: "Dokaz za bivanje Boga nosim v žepu telovnika." Pri tem je pokazal na svojo žepno uro. Hotel je reči: Moja ura pravi, da jo je naredil spreter mojster, urar. In nebesni svetovi, ki hodijo po svojih začrtanih potih, mi pravijo, da jih je naredil vsemogotni Mojster z izvrstnim razumom! In ta Mojster — je Bog! Ki ga plitvi in površni materializem taji!

Jezuit, astronom in naravoslovec Atanzij Kircher je imel prijatelja, ki je bil neveren, ki

Trinerjevo GRENKO VINO pomaga proli zaprtju!

je taji! Boga in trdil, da je svet nastal sam od sebe, po slučaju. Ta nevernik nekoč obišče Kircherja in zapazi pri njem v sobi lep, nov globus. "Odkod pa imate ta krasen globus?" je vprašal jezuita. — "O, ta je čez noč po slučaju sam nastal," mu odvrne astronom. — "Ali se šalite ali me imate za norca?" je odgovoril učenjak. Kircher je odgovoril: "Če so veliki svetovi na nebu nastali sami od sebe, zakaj bi ta globus ne mogel sam od sebe nastati?"

Nevernik je moral priznati, da ni mogel, da bi ti svetovi nastali sami od sebe, po slučaju. P. Kircher je umrl v Rimu leta 1680. Torej pred skoro 300 leti. Materializem pa še zdaj trdi, da so ti svetovi na nebesnem svodu nastali sami od sebe, po slučaju!

Kje japonski vojak sme jokati

Japonci so imeli svojega neznanega junaka že davno pred svetovno vojno. Seveda je ta japonski neznan junak docela japonskega kova:

Njegov spomenik je steklena omara v posebni dvorani velikih vojašnic blizu Tokia. Za steklom je napis in pa več papirjev, ki so vsi politični s krvo. Japonski vojak sme stopiti v to dvorano kakor v svetišče. V tem svetišču je tista omara oltar. Ko Japonci stopijo v dvorano, se pred omaro začno globoko klanjati. Zgodovino tega spomenika pa mora vsak japonski vojak na pamet znati:

Ko je divjala rusko-japonska vojska, je japonski vojaški kurir moral nesti drugi japonski komandi važna poročila. Ko je hitel proti svojemu cilju, je naenkrat pred seboj zagledal četo ruskih kozakov, ki pa Japonca še nis opazili. Vsekakor pa je japonski vojak videl, da ga bodo vsak hip zagledali in da bo potem izgubljen. Ni bilo več prilike ne časa, da bi se sovražniku izognil. Rusi ga bodo vjeli in z njim vred važno poročilo, katero je nosil s seboj. Biti vjet pa je za japonskega vojaka taka sramota, da jo lahko opere samo smrt. Še huje pa je, če se bodo Rusi polastili važnega poročila. To bi bil že kar zločin zoper japonsko domovino in zoper japonskega cesarja.

Zato je japonski vojaški sel naglo odločil. Brž je pograbil svoj nož ter si z njim razparal trebuh, torej je napravil "harakiri" — japonski način samomora. Ko si je vojak odprl trebuh, je pograbil važne vojaške papirje, ki jih je nosil s seboj, ter jih stlačil v odprto rano v trebuhu.

Komaj je vojak vse to naredil, so že prijezdili ruski kozaki ter tam zagledali umirajočega japonskega vojaka. Ker pa je Japonec že umiral, so ga pustili pri miru ter jezdit naprej. Pozneje je prišla mimojaponska patrulja, ki ji je načeloval častnik. Ta je zagledal na tleh mrtvo truplo svojega japonskega vojaka in videl njegovo rano. Takoj mu je bilo jasno, kakšna žaloigra se je tukaj dokončala. Stopil je k mrtvi ter odprl njegovo rano na trebuhu. In res je izvilkel iz nje tiste važne vojaške papirje.

Še istega dne je japonsko poveljstvo dušo tega navadnega vojaka povišalo v čin podčastnika. Potem pa je duša njegova redno napredovala, kakor napredujejo drugi japonski vojski in častniki. Danes je duša tega vojaka že v činu japonskega generala.

Kadar sedaj mlade japonske častnike ali vojake vodijo

pred to omaro, jim pokažejo tiste krvave papirje, katere je preprost japonski vojak za ceno svojega življenja rešil pred sovražnikom ter jim vele:

"Japonski vojaki, tukaj je edini kraj, kjer japonski vojak sme jokati."

PROTECT YOUR FUTURE

*** with ***

U. S. SAVINGS BONDS

Pomagajte Ameriki, kupujte Victory bonde in znamke.

Ženske dobijo delo

Ženska dobi delo

Luccioni's Restaurant na 4213 Euclid Ave. išče žensko, ki bi bila pripravljena vršiti splošna dela v kuhinji in čistiti. V poštev pridejo samo one, ki nameravajo delo opravljati stalno. Šest dni na teden od 8. ure zjutraj do 4. popoldne. Nedelja prost! Hrana in plača po dogovoru. Oglasite se osebno po 11. uri popoldne. (x)

Dekleta dobijo delo

Splošno delo v tovarni, skupaj spraviti in zavijati. Samo podnevi. Plača od ure. Morajo razumeti in govoriti angleško.

Kromex Corporation

880 E. 72nd St.

Severno od St. Clairja (149)

MALI OGLASI

Hiša naprodaj

Krasna, skoro nova hiša je naprodaj, 3 spalne sobe, 5 in pol sob, zidan "vener bungalow", lot 50x425, garaža, 14x20, lep vrt z sadnimi drevesi in vrt za zelenjavo, blizu vsega. Morate videti. Nizka cena za hitrega kupca. Lastnik gre ven iz mesta. Cena \$23.500. 761 Babbitt Rd., Euclid, O. (jul. 28, 30, 1 avg.)

Delikatesna trgovina naprodaj

Delikatesna trgovina s pravico za izdelavo sladoleza v slovenski okolici naprodaj po zelo ugodni ceni. Se mora prodati. Kličite Mr. Sano, RE 1-9861. (147)

5 opremljenih sob v najem

Pet opremljenih sob se odda v najem moškim ali tudi zakonskemu paru. Poseben štedilnik je na razpolago za kuhinjo, souporaba kopalnice in hladilnika. Kličite EN 1-7943. — (147)

Ali ste prehlajeni?

Pri nas imamo izborni zdravilo, da vam ustavi kašelj in prehlad. Pridite takoj, ko čutite prehlad.

Mandel Drug

15702 WATERLOO RD. KE 1-0034

ČE HOČETE PRODATI VAŠE POSESTVO

Mi imamo kupce z gotovino. Za hitro postrežbo pokličite JOS. GLOBOKAR 986 E. 74th Street HE 1-6607

Priatelj's Pharmacy

SLOVENSKA LEKARNA

Prescriptions — Vitamins

First Aid Supplies

Vogal St. Clair Ave in E. 68 St.

Dobra zavarovalnina

je hiša. Dobra investicija je zidani apartament za 6 družin. Posamezna kurjava. Stanovanja se lahko oddajo, vsako po 4 sobe. Vse to v dobri okolici, in za samo \$24.000. Pokličite za sestanek danes. Mr. Shemunas.

Porath Realty

2828 Euclid Ave.

SU 1-6600

(jul. 24, 28, 30)

HENRIK SIENKIEWICZ:

Z ognjem in mečem

Razgovor se je pretrgal, slišali so se le udarci kopit ob kamenje in nekaki glasovi, prihajajoči sem od reke, podobni škrtanju poljskih kobilic.

Bohun ni obrnil najmanjše pozornosti na te glasove, ki bi bili vseeno sredi noči mogli osupniti. Dvignil je obraz proti mesecu in se globoko zamislil.

"Horpina!" je rekel čez nekaj časa.

"Kaj?"

"Ti si čarovnica, ti moraš vedeti, če se res nahaja zel, da človek mora ljubiti, če se je napije?" Ljubistka, ali kako?"

"Ljubistka. Toda tvoji bedi niti ljubistka ne pomore. Če bi knežja ne ljubila drugega, potem bi se ji dalo, da pije, če pa

ljubi, ali veš, kaj se bo zgodilo?"

"Kaj?"

"Tedad bo še bolj vzljubila drugega."

"Pogini ti s svojo ljubistko! Slabo znaš vražiti, a svatovati ne znaš."

"Cuj torej! Poznam jaz še drugo zel, ki raste pozimi. Kdor se je napije, leži dva dni in dve noči kakor klada in ne ve nič o svetu. Te zeli ji dam — in potem..."

Kozak se je tresel v sedlu in uprl v čarovnico svoje v temi se svetleče oči.

"Kaj krakaš?" je vprašal.

"Beži, beži!" je vzkliknila vedeževalka in bruhnila v silen smeh, podoben kobiljemu rezgetanju.

Ta smeh se je razlegel z zlovražljivim odmevom po razpadlinah jarkov.

"Psica!" je rekel četnik.

Potem, ko so njegove oči polagoma gasnele, se je iznova zamislil, naposled pa je začel govoriti kakor samemu sebi:

"Ne, ne! Ko smo jemali Bar, sem paz prvi udril v samostan, da bi jo branil pred pijanci, in bi bil vsakemu raztreščil glavo, ki bi se je bil dotaknil, a ona se je sunila z nožem in sedaj ne ve ničesar o božjem svetu. Če se je dotaknem: z roko, se zopet sune ali pa skoči v vodo — nič si ne izboljšaš, nesrečnež!"

"Ti si v duši Lah, ne Kozak, ker nočeš po kozaško dekleta prisiliti..."

"Da bi bil jaz Lah!" je zavpil Bohun, "da ni bil Lah!"

In z obema rokama se je prijel za čapko, ker ga je stisnila bol.

"Morala te je začarati ta Laška!" je zamrmrala Horpina.

"Ej, najbrž začarala," je žalostno odgovoril. "Naj me zadene prva krogla, naj na kolcu končam to pasje življenje! Edino njo hočem na svetu in ta edina me ne mara!"

"Norec!" je zakričala jezno Horpina, "saj jo imaš."

"Molči, gobec!" je zaklical steklo Kozak. "In če se ona u-smrti, kaj potem? Tebe raztrgam, sebe raztrgam, glavo razbijem ob kamen, ljudi bom grizel kakor pes. Jaz bi dal dušo za njo, kozaško slavo bi dal, pobegnili bi za Jahorlik — glej! — od polkov, daleč od sveta, da bi živel z njo, da bi pri njej izdihnil. In evc! Ona se je sunila z nožem in radi koga? Radi mene! Z nožem se je sunila! Slišiš?"

"Nič ji ne bo. — Ne umre."

"Če bi umrla, tedaj bi jaz tebe pribil z žebli na duri."

"Ti nimaš nobene moči nad njo."

"Nimam, nimam. Jaz bi rajši, da bi ona mene sunila z nožem — naj bi me tudi ubila — boljše bi bilo."

"Neumna Laška. Raje naj bi se ti redovoljno priljubila. Kje najde boljšega?"

"Spravi jo ti na to, a jaz ti natrem korec dukatov in korec biserov. Mi smo napravili v Baru mnogo plena in prej smo si ga tudi nabrali."

"Ti si bogat kakor knez Jarema — in slaven. Tebe se, pravijo, celo Krzivno boji."

Kozak je zamahnil z roko

"Kaj mi je do tega, ko me srce boli..."

In iznova je nastal molk. Breg reke je postajal čim bolj divji in pust. Bela mesečina je drevju in skaloju dajala fantastične podobne. Naposled je rekla Horpina.

"Tu je Vražje uročišče. Tu je treba jahati skupaj."

"Čemu?"

"Tu ni dobro."

Zadržala sta konje in v kratkem se je zadaj gredoča četa združila z njima.

Bohun se je vzel na stremeni in pogledal v zibel.

"Spi?" je vprašal.

"Spi," je odgovoril stari Kozak, "sladko kakor dete."

"Jaz sem ji dala za sen," je odgovorila čarovnica.

"Po malem, oprezno," je govoril Bohun, voadajoč oči v spečo deklico, "da je ne zbudite; mesec ji gleda naravnost v ličice, srčecu mojemu."

"Tiho sveti, ne zbudi," je šepnil eden izmed molojcev.

In tolpa se je pomikala dalje. V kratkem so dospeli nad Vražje uročišče. To je bilo brdo ob reki, nizko in oblo, kakor na zemlji ležeč okrogel ščit. Mesec jo je popolnoma zalival s svetlobo ter razsvetljeval belo, po vsem njegovem površju razmetano kamenje. Kamenje je ležalo semtertja poedino, semtertja pa je tvorilo kupe, kakor bi bil ostanek kakih zgradb, porušeni gradov in cerkva.

Mestoma so štrleli kameniti stebri, posajeni z enim koncem v zemlji, kakor nagrobni spomeniki na pokopališčih. Vse je bilo podobno velikim kameniti puščavi. In morda je nekaj, davno, za časa Jageloncev tod živel človeško življenje — danes je bilo vse to brdo in vsa okolica tja do Raskova gluha pustinja, po kateri se je gneznila sama divja zverina, a v nočeh so zakleti duhovi plesali svoj ples.

Komaj se je tolpa vzbela do polovice višine, se je do sedaj pihajoči lahni vetrič izpremenil v pravo vihro, ki je začela obletavati brdce z nekakim resnobnim, zlovražljivim švismom in takrat se je zdelo molojcem, da se med tem kamenjem odziva nekaki težki vzdih, kakor bi prihajali iz zgostenih prsi, nekaki žalostni jeki, nekaki smeji, jok in otročje vekanje. Vse brdo se je začelo oživljati, vpiti z različnimi glasovi. Zdelo se je, da izza kamenov pogledujejo visoke temne postavbe; sence divjih postav so se tiho plazile med kamenjem, v daljavi, v somraku so se blesketale neke lučce, podobne volčjim očem, naposled se je iz drugega konca brda, izmed najgostejših kupov in razvalin oglasilo debelo tuljenje, kateremu je koj odgovorilo še drugo in tretje.

"Siromaki?" je šepnil mladi Kozak, obrnivši se k staremu esaulu.

"Ne, to so volkodlaki," je odgovoril esaul še tiše.

"O, Gospodi, pomiluj!" so zaklicali drugi, snemajoč čapke in se pobožno križajoč.

Konji so začeli spuščati ušesa ter prhati. Horpina, gredoča na čelu tolpe, je mrmala polglasno nerazumljive besede, kakor kak hudičev očenaš. Šele ko so prišli na drugi konec brda, se je obrnila in rekla:

"No že. Tu je že dobro. Zadrževati sem jih morala z zaklinjanjem, ker so zelo gladni."

Splošni vzdih: olajšanja so se izvili iz vseh prsi. Horpina in Bohun sta se ravnost pomaknila naprej, a molojci, ki so se pred kratkim zadrževali sapa, so začeli medsebojno šepetati in se razgovarjati. Vsak se je spomnil, kaj se mu je kdaj pripetilo z duhovci ali volkodlaki.

"Da ni Horpina, ne bi prešli," je govoril eden.

"Močna čarovnica."

"A naš ataman se niti vrage ne boji. Niti gledal niti poslušal ni, le na svoje dekline se je oziral."

"Če bi se bilo njemu to pripetilo, kar se je meni, ne bi bil tako brezskrben," je rekel stari esaul.

"In kaj se vam je pripetilo, oče Ovsivuj?"

"Nekoč sem jahal iz Rejmentaruvke v Hulajpola, a jahal sem ponoči okoli mogil. Kakor bi trenil, smuk, nekaj iz mogile na sedlo. Ozrem se — dete — posinelo, blede! Najbrž so ga Tatarji z materjo vred odpeljali v robstvo in je umrlo brez krsta. Očesci mu gorita kakor svečki in cvili, cvili! Skočilo mi je s sedla na vrat in kar začutim: grize me za ušesom. O Gospod! Volkodlak. Toda jaz sem dolgo služil v Vlahih, kjer je več volkodlakov nego ljudi in tam imajo zoper nje pripomočke. Skočil sem s ko-

nja in s kinžalom v zemljo. Pogini! Propadi! In ono je jeknilo, prišlo kindžal za ročaj in po ostrini zdrsnilo pod rušo. Presokal sem zemljo ravzkriž in odjahal."

"Torej je v Vlahih toliko volkodlakov, oče?"

"Vsak drugi Vlah je po smrti volkodlak — in vlaški so izmed vseh najhujši. Tam jih imenuje-

jo brukolaki."

"In kdo je močnejši, oče, rogač ali volkodlak?"

"Rogač je močnejši, a volkodlak strašnejši. Ako se ti posreči rogača ukrotiti, ti bo služil, a volkodlak niso za nič, samo kri vohajo. Ali vseeno je rogač ataman nad njimi."

"A Horpina gospoduje nad rogači."

SLOVENSKA ZADRUŽNA ZVEZA

667 E. 152nd Street

16201 Waterloo Rd.

712 - 714 E. 200 St.

GROCERIJ in MESNICA

PIVO IN VINO

samo na 667 E. 152 St., kjer lahko kupite za vzeti iz prostora, ali vam dostavimo v zabojih na dom.

BEER and WINE TO TAKE OUT

Pokličite GL 1-6316

Se priporočamo za naročila

SEDAJ JE ČAS — da si še lahko izberete LEP LOT

za vaš bodoči dom v EUCLIDU in okolici! Kajti vi vsi

veste, da dobrih lotov resnično primanjkuje! MI imamo na razpolago še nekaj lepih lotov, na katere vam postavimo hišo po VAŠEM OKUSU!

Ustavite se v našem uradu za podrobnosti!

KOVAC REALTY

960 East 185th Street

KENmore 1-5030

Ali veste, da je 15 milijonov ljudi v Ameriki

izpostavljeno vsled svoje odvisne teže najrazličnejšim boleznim? Zavarovalnice zahtevajo od njih višje pristojbine, ker računajo z njihovim krajšim življenjem. Če ste tudi Vi med njimi, Vam je sedaj mogoče odvrniti nevarnost, ki Vam preti.

S stalno rabo enkrat na teden, po zdravniškem predpisu tudi večkrat, boste dobili nazaj ono zdravo težo, ki odgovarja Vaši postavi.

Zdravilna kopel stane samo \$25.00 v naši delavnici v Clevelandu, kjerkoli v U.S.A. \$27.50 z vpošteto poštnino, zavarovalnino in sales-taxo. Ničesar ni treba kupovati posebej. Pišite po pojasnila:

CHERNE HEALTH BATH

6904 St. Clair Ave.

Cleveland 3, Ohio

Naznanilo in Zahvala

Žalostnega ter potrtega srca naznanjamo vsem dragim sorodnikom, prijateljem in znancem, da je umrl ljubljeni soprog, skrbni oče in stari oče

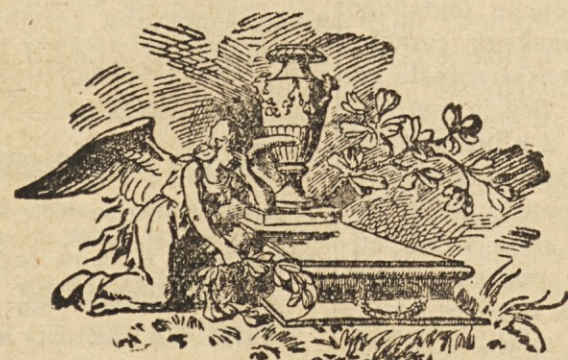
1884

Joseph Hegler

1952

ki je previden z svetimi zakramenti zaspal v Gospodu dne 25. junija 1952.

Naj ljubljeni pokojnik je bil rojen dne 2. septembra 1884 v vasi Raplevo, župnija Struge na Dolenjskem. V Ameriko je prišel leta 1905, ter je bil zadnjih 33 let zaposlen pri White Motor Co.

Pogreb se je vršil dne 28. junija 1952 iz pogrebnega zavoda Anton Grdina in Sinovi v cerkev sv. Vida. Pogrebno sv. mašo zadušnico z asistenco je daroval Rev. Louis B. Baznik, ob asistenci Rev. Victor N. Tomca in Rev. Ralph Stragisharja, OFM.

Po pogrebni sv. maši pa je bilo truplo prepeljano na pokopališče Kalvarija ter ondi položeno v družinsko grobnico poleg svojega sina, zdaj pokojnega Joseph Heglerja ml.

Na tem mestu se želimo iskreno zahvaliti Rev. Louis B. Bazniku za podelitev sv. zakramentov ter za opravljeno pogrebno sv. mašo zadušnico, dalje ker je spremljal truplo pokojnega iz pogrebnega zavoda Anton Grdina in Sinovi v cerkev sv. Vida in od tam na pokopališče Kalvarija, vse do njegovega groba. Za vse to Rev. Bazniku prav prisrčna zahvala in iskreni: Bog plačaj.

A Ti, ljubljeni soprog in skrbni oče, počivaj v miru v zemlji ameriški in lahka naj Ti bo gruda te Tvoje nove domovine, duši Tvoji blagi pa večni mir, ki Ti ga iz vsega srca želimo. Naj Te dobri Bog nagradi za vse Tvoje trpljenje, delo in skrb, ki si jo doprinesel za nas, z večnim veseljem v družbi izvoljenih. Bog Ti daj sveti raj, a nam vsem pa enkrat srečno in veselo snidenje nad zvezdami.

Tvoji žalujoči:

JENNIE HEGLER rojena MERSE, soproga

JENNIE por. CVAR, AGNES por. ROLIK, MARY por. PRIMOŽIČ, ANGELA por. LASCOLA, hčere

JENNIE, snaha

ANTHONY CVAR, ANTHONY ROLIK, FRANK PRIMOŽIČ, in ALBERT LASCOLA, zetje

FRANCES, svakinja

Pokojni zapušča tu brate LOUIS, JOHN, JIM, in FRANK, ter sestro JOSEPHINE KOSIČ

Cleveland, Ohio, 28. julija 1952.

JOHN, sin

JOHN, sin

JOHN, sin

JOHN, sin

JOHN, sin

JOHN, sin

JOHN, sin

Križ nam je drevo življenja, v njem nam upanje zori, da če smo s Kristusom vstali sešli se bomo v srečni večnosti.